

CHALMERS STUDENTKÅR

ÅSIKTSPROGRAM

Inledning

Chalmers Studentkårs åsiktsprogram fastslår de studiepolitiska ställningstaganden Chalmers Studentkår tar. Åsiktsprogrammet ska dels användas av Chalmers Studentkårs medlemmar för att få insikt i de frågor Chalmers Studentkår arbetar med och dels för att förtroendevalda enklare ska kunna företräda medlemmarnas åsikter. För definitioner av olika begrepp hänvisas till kapitlet *Definitioner*.

Chalmers Studentkårs åsiktsprogram är ett av Chalmers Studentkårs officiella styrdokument, enligt stadgans kapitel 21. Nya åsikter ska läggas in i åsiktsprogrammets kapitel 19, där de stannar tills en ny revidering av programmet görs.

2011/12 genomfördes en stor revidering av åsiktsprogrammet. Den tidigare strukturen har ändrats för att förenkla och effektivisera användandet av åsiktsprogrammet. Revideringen innebär att alla kapitlen har uppdaterats och förfinats för att passa in i den nya strukturen. En stor del helt nya åsikter har även antagits för att göra åsiktsprogrammet mer täckande.

2014/15 reviderades åsiktsprogrammet på nytt. Formen som infördes vid den föregående revideringen bibehölls med undantag för avsnittet om doktorander, som blev ett eget huvudkapitel istället för att vara ett avsnitt under kapitlet Personal. I revideringen utreddes åsikternas relevans och tydlighet och lämpliga åtgärder vidtogs för att förbättra åsiktsprogrammet utifrån utredningarnas resultat. Fullmäktige valde också att lägga till, ta bort, samt ändra ett antal ställningstaganden i åsiktsprogrammet i samband med revideringen.

2017/2018 utfördes både en revidering och en omnumrering av åsiktsprogrammet. Framtagande av nya åsikter hölls utanför revideringens begränsningar, medan relevansen och aktualiteterna bland de existerande åsikterna har tagits hänsyn till genom bland annat utredningar och omformuleringar. Omstruktureringen av numreringen resulterar i att hänvisningar till åsikter relaterar till specifika kapitel, och inte nödvändigtvis blir utdaterade vid framtida ändringar av åsiktsprogrammet. I övrigt har åsikter och dess tillhörande texter förtydligats, onummerade åsikter har numrerats och placerats i respektive kapitel och hela åsiktsprogrammet har kodats i \LaTeX för att underlätta införandet av nya åsikter i framtiden.

2020/2021 reviderades programmet. Några nya rubriker lades till för att skapa en bättre indelning av åsikter. Referenser till specifika lagtexter ströks då många av dessa lagar inte längre är gällande. För de åsikter det passar har "högskolan" ersatts med "Chalmers" för att det bättre beskriver vad som menas då "högskolan" endast syftar till universitetet medan "Chalmers" beskriver hela Chalmerskoncernen. En del brödtexter har kortats ned för att nu vara mer konkreta. Då åsikt och brödtext inte överensstämmer, alternativt att brödtexten avviker från åsikten och istället beskriver en annan har denna åsikt delats upp till flera Mindre språkliga förändringar har också gjorts.

Åsiktsprogrammets revideringsgrupp, Cyberspace 28 april 2021

Läsanvisningar till åsiktsprogrammet

Chalmers Studentkårs åsikter är uppdelade efter ett antal huvudområden, som i sin tur är nedbrutna i delområden. Under varje delområde finns ett antal att-satser, som beskriver vad studentkåren kräver i olika frågor. Varje att-sats föregås av ett underförstått "Chalmers Studentkår kräver att". Att-satserna åtföljs ofta av en brödtext som beskriver varför studentkåren har dessa åsikter. Brödtexten kan beskriva en bakgrund till åsikten och/eller motivering, en fördjupning av att-satsen eller hur studentkåren anser att högskolan bör gå vidare i frågan. Nedan följer ett exempel på hur en att-sats skulle kunna se ut:

Chalmers Studentkår kräver att

- So.o** **ett visst tillstånd skall uppnås.**
Motivering till varför tillståndet bör uppnås, och en bakgrund till hur det ser ut i dagsläget, som kan användas för information eller som argument.

Majoriteten av åsikterna som rör campus och studentbostäder finns i dokumentet *Åsikter Campusutveckling och Studentbostäder*, vilket är underställt detta dokument.

Definitioner

I texten kommer ett antal begrepp användas i sin kortaste form för att göra åsiktsprogrammet mer lättläst.

Kortform	Förklaring
Högskolan	Chalmers tekniska högskola AB.
Stiftelsen	Stiftelsen Chalmers tekniska högskola.
Chalmers	Hela Chalmerskoncernen: stiftelsen, högskolan och dess dotterbolag.
Kåren/studentkåren	Chalmers Studentkår.
Program	Alla utbildningsprogram på Chalmers.
Student	Samtliga studenter vid universitet och högskolor i Sverige.
Teknolog	Alla som studerar på grundutbildningen samt tekniskt basår vid Chalmers.
Doktorand	Alla som studerar på forskarutbildningen vid Chalmers.
Internationell teknolog	Alla inresta från utlandet till Chalmers.
Lärare	Institutionsanställd personal vid Chalmers.

Innehåll

1	Utbildningens mål och strategier	8
1.1	Målsättning	9
1.1.1	Mål för Chalmers utbildningar	10
1.1.2	Internationell studiemiljö	11
1.2	Studentinflytande	12
1.3	Examen	13
2	Kvalitet i grundutbildningen	14
2.1	Hög grundutbildningskvalitet	15
2.1.1	Breddande grundutbildningsmoment	17
2.2	Utvärdering och uppföljning	18
2.2.1	Programuppföljning och -utveckling	19
2.2.2	Kursutvärdering och -utveckling	22
3	Grundutbildningens genomförande	24
3.1	Undervisningsformer	25
3.1.1	Val av undervisningsformer	27
3.1.2	Föreläsningar och övningar	28
3.1.3	Övriga undervisningsformer	29
3.1.4	Arbetsmarknadsrelaterade frågor	30
3.2	Examination	31
3.2.1	Skriftlig tentamen	33
3.2.2	Under tentamen	34
3.2.3	Efter tentamen	35
3.2.4	Kandidatarbete inom civilingenjörsprogram	37
3.2.5	Examensarbete	38
3.2.6	Betyg	40
3.3	Kursmaterial	41
3.4	Övriga utbildningsmoment	42
3.4.1	Fortbildning	43
3.4.2	Sommarutbildning	44
3.5	Språk i undervisningen	45
3.6	Planering och information	46
3.6.1	Läsårsindelning	47
3.6.2	Utbildningens planering	48
3.6.3	Kursinformation	50
3.6.4	Information om kursval	52
3.6.5	Utlandsstudier	53
3.6.6	Information till internationella teknologer	54
3.7	Geografisk placering av utbildning	55
4	Rättssäkerhet	56

4.1	Regelverk	57
4.2	Studerandeombud	58
4.3	Disciplinnämnd	59
4.4	Överklagande	60
4.4.1	Hantering av överklagningsbara frågor	61
4.4.2	Överklagande av disciplinärenden	62
4.5	Personalansvarsnämnd	63
5	Personal	64
5.1	Högskolans ansvar för studiesociala frågor	65
5.2	Studievägledning	66
5.3	Karriärvägledning	68
5.4	Kurator och andra liknande funktioner	69
5.5	Lärare	70
5.6	Tjänstetillsättning	71
6	Doktorander	72
6.1	Anställning och finansiering	73
6.2	Handledning	74
6.3	Forskarutbildning	75
6.4	Institutionstjänstgöring	76
6.5	Övrigt	77
7	Studentrekrytering och antagning	78
7.1	Studentrekrytering	79
7.1.1	Mångfald inom studentrekryteringen	80
7.2	Antagning	81
8	Likabehandling	82
8.1	Högskolan	83
8.2	Mångfald	85
8.3	Funktionsvariation	86
9	Studie- och arbetsmiljö	88
9.1	Studenters arbetsmiljö	89
9.2	Fysisk studie- och arbetsmiljö	90
9.2.1	Datorer och IT-infrastruktur	91
9.2.2	Studieplatser	92
9.3	Psykosocial studie- och arbetsmiljö	93
9.4	Teknologsektionslokaler	95
9.5	Föreningslokaler	96
10	Studieekonomi	97
10.1	Studiemedel	98

10.1.1	Bidrag och lån	100
10.1.2	Utlandsstudier	101
10.1.3	Prövning för studiemedel	102
10.1.4	Återbetalning	103
10.2	Studieavgifter	104
10.3	Rabatter	105
10.4	Bostadsbidrag	106
10.5	Alternativ inkomst	107
11	Trygghet och hälsa	108
11.1	Sjukdom	109
11.2	Skador i samband med studier	110
11.3	Preventivt arbete	111
11.4	Studenthälsovård	112
11.4.1	Högskolans ansvar	113
11.5	Föräldraskap	114
11.6	Socialt bistånd	115
11.7	Regional hälsovård	116
11.8	Arbetslöshet	117
11.9	Pensioner	118
11.9.1	Missbruk	119
12	Bostäder	120
12.1	Allmänt	121
12.2	Statens, regionens och kommunens ansvar	123
12.3	Bostäder för internationella teknologer	124
12.4	Bostäder för studenter med funktionsnedsättning	125
12.5	Skydd och säkerhet	126
13	Socialt engagemang	127
14	Första året på Chalmers	129
14.1	Studiestart	130
14.2	Mottagningsverksamhet	131
15	Arbetsmarknad	132
16	Alumnkontakter	134
17	Extern finansiering	136
18	Hållbar utveckling	138
18.1	Information kring hållbar utveckling	140
18.2	Investeringar och projekt	141
18.3	Chalmers verksamhet	142

19 Nya åsikter sedan senaste revideringen

143

1 Utbildningens mål och strategier

För att driva en god utbildning av högsta kvalitet krävs att det arbetas efter väldefinierade mål och strategier.

1.1 Målsättning

- §1.1** en chalmersutbildning ska hålla högsta internationella kvalitet. Målen ska vid planering och utformning av utbildningen klargöra hur de ska uppnås. En bra målbeskrivning är ett stöd vid såväl uppläggning, genomförande som värdering av utbildningen. Utbildningen ska genomföras på ett effektivt och givande sätt.
- §1.2** högskolan ska profilera sig som en tekniskt framstående och internationell högskola. Högskolans övergripande vision och strategier visar upp mål för utbildningen som ska uppfyllas för att stärka högskolans rykte och locka framtida teknologer till att välja Chalmers tekniska högskola som lärosäte.
- §1.3** Chalmersexamina ska ge kunskapsmässiga förutsättningar att på kort såväl som på lång sikt vara konkurrenskraftiga. Alla chalmersalumner ska kännetecknas av goda kunskaper inom sina respektive utbildningsområden.

1.1.1 Mål för Chalmers utbildningar

- §1.4 Chalmers utbildningar ska ge förutsättningar för ett livslångt lärande.**
Teknologens kunskaper, attityder, vanor samt förhållnings-sätt till kunskap och inläring, leder till ett fortsatt lärande under lång tid.
- §1.5 Chalmers utbildningar ska ge teknologen en helhetssyn och förståelse som grund för fortsatta studier och yrkesverksamhet.**
Utbildningsprogrammets innehåll genomförs med en flexibilitet som tillfredsställer varierande intresseinriktningar hos breda teknologgrupper. Tonvikten i undervisningen läggs på en helhetssyn och förståelse som grund för fortsatta studier och yrkesverksamhet.
- §1.6 Chalmers utbildningar ska vila på vetenskaplig grund.**
Utbildningen ska vila på vedertagen teknik och kompletteras med det senaste inom forskning och utveckling.
- §1.7 Chalmers utbildningar ska genom nära kontakt med näringsliv och akademi förbereda teknologerna för sin framtida karriär.**
- §1.8 Lärosätet ska styra och ansvara för utbildningsutbudet i nära dialog med arbetslivet.**
Lärosätet ska med hjälp av arbetslivet analysera hur framtida behov kommer att se ut. Med hjälp av den analysen ska högskolan utforma utbildningsutbudet.
- §1.9 Chalmers utbildningar ska lära teknologen att kritiskt granska fakta och ge teknologen förmåga att betrakta problem från många olika perspektiv.**

1.1.2 Internationell studiemiljö

§1.10 Chalmers utbildningar ska göra teknologen konkurrenskraftig på en internationell arbetsmarknad.

§1.11 högskolan aktivt eftersträvar en internationell studiemiljö.
En internationell studiemiljö gör teknologen redo för en internationell arbetsmarknad och berikar studietiden då den möjliggör erfarenhets- och kunskapsutbyten mellan teknologer med olika bakgrund.

§1.12 engelska ska användas som undervisningsspråk på högskolans internationella utbildningar.
För att alla ska kunna ta del av undervisningen på lika villkor krävs att de utbildningar som riktar sig till internationella, såväl som svenska, studenter görs på engelska. Detta ger även svenskspråkiga teknologer bättre förutsättningar att använda engelska i arbetslivet.

1.2 Studentinflytande

§1.13 teknologerna och doktoranderna ska ha reellt inflytande i högskolans organ.

Som ett steg i att uppnå en hög utbildningskvalitet ska högskolan ta hänsyn och värdera teknologernas åsikter. Teknologerna ska även ges möjlighet att delta i alla beredande och beslutande organ.

§1.14 högskolans riktlinjer för studentinflytande årligen följs upp och utvärderas av kåren och högskolan tillsammans.

1.3 Examen

- §1.15** högskolan värnar om de olika examinas särart och status i samhället.
Examina är viktiga eftersom de är beviset på utförd utbildning och påvisar en kvalitetssäkring som är välkänd i samhället.
- §1.16** högskolan underlättar för teknologernas mobilitet genom att utfärda Diploma Supplement.
Det är viktigt att examenstitlarna kan översättas till andra språk så att inte svenska teknologer utestängs från den internationella arbetsmarknaden.
- §1.17** handläggningstiderna för utfärdande av examensbevis inte överstiger 4 veckor.
För teknologerna är det av största vikt att denna behandling sker utan fördröjningar och med hög rättsäkerhet. Handläggningstiden för examensbevis beräknas från den tid då ansökan om examen görs och då alla examensfordringar är uppfyllda. Det är teknologens eget ansvar att se till att dessa uppfylls innan ansökan inlämnas.

2 Kvalitet i grundutbildningen

Utbildningskvalitet är en ständigt pågående process. Vid skapandet av kvalitetsmål är de krav och förväntningar som möter teknologer under utbildningen och efter avlagd examen viktiga.

2.1 Hög grundutbildningskvalitet

§2.1 högskolan har en tydlig och väl utarbetad modell för kvalitetsarbete och utveckling.

För att nå kunskapsmålen för utbildningsprogrammen måste kurserna leda fram till en hög kunskapsnivå, vara väl genomtänkta samt vila på vetenskaplig grund. Det är dessutom nödvändigt att delta i både nationella och internationella jämförelser, för att säkerställa att grundutbildningen vid Chalmers håller hög kvalitet jämfört med övriga Sverige och världen.

§2.2 högskolan utformar incitament för att främja och följa upp kvalitén och pedagogiken i utbildningen.

Ledningen har en mycket viktig roll i att markera vikten av förbättringsarbete och ge verkliga incitament att arbeta med kvalitetssäkring till de enskilda medarbetarna. Två av dessa incitament är resurstilldelning och lönesystem baserade på pedagogisk meritering. Ytterligare incitament kan vara exempelvis pedagogiska utmärkelser och pedagogisk kompetens som krav eller urvalsparameter vid befordran.

§2.3 varje program ska vara sammanhängande och bygga på kunskapsprogression.

Det är viktigt att lärare är medvetna om innehållet i övriga kurser inom utbildningen och att dialoger förs mellan lärare i olika kurser. Sammanhanget gör att teknologerna kan se den röda tråden i utbildningen och kunskapsprogressionen syftar till att göra utbildningen så utvecklande som möjligt.

§2.4 samverkan sker i parallella kurser.

Samarbete mellan parallella kurser ska uppmuntras och leder till ett större kunskapsutbyte. Dålig kommunikation mellan lärare som undervisar parallellt kan innebära krockar mellan obligatoriska moment eller orimligt tung arbetsbelastning under delar av läsperioden. Samverkan ska ske med förståelse för att teknologer kan läsa enbart en av kurserna, vilket inte bör försvåras av kurssamverkan.

§2.5 alla lärare ska ha goda kunskaper inom pedagogik.

Undervisning ska karaktäriseras av pedagogisk skicklighet och engagemang hos lärare, integration mellan teori och tillämpning samt en forsknings- och näringslivsanknytning.

- §2.6** **digitala verktyg ska vara en naturlig del av undervisningen.**
- §2.7** **egna datorer aldrig ska vara ett krav för undervisningen.**
- §2.8** **kursmålen, programmålen, undervisningen och examinationen ska vara tätt kopplade.**
Det är viktigt att kursens mål följer programmets mål och att undervisningen syftar i varje steg till att uppfylla dessa. Examinationen ska spegla förståelse för ämnet och kursens mål snarare än detaljspecifika kunskaper.
- §2.9** **Chalmers grundutbildningar ska ge teknologen kunskaper inom sitt eget ämnesområde så att denne kan tillgodogöra sig internationell vetenskaplig litteratur.**

2.1.1 Breddande grundutbildningsmoment

- §2.10 alla större rapporter och avhandlingar språkgranskas.**
Förmågan att kommunicera med andra yrkesgrupper är viktig. Teknologen måste kunna formulera och beskriva ett arbete som gjorts i form av en rapport.
- §2.11 teknologer ska efter fullgjord grundutbildning behärska god presentationsteknik.**
Förmågan att genomföra en muntlig presentation och redovisa ett arbete inför en grupp är ett nödvändigt krav på en teknolog eftersom det är viktigt att ha en sådan förmåga i arbetslivet. Kritik ska erhållas på den genomförda presentationen.
- §2.12 hållbar utveckling integreras i alla program.**
De sociala, ekonomiska och miljömässiga aspekterna av hållbar utveckling ska genomsyra hela utbildningen.
- §2.13 ekonomi, organisation och ledarskap har en roll inom alla program.**
Det är viktigt med kännedom om ekonomiska och organisatoriska grundbegrepp samt ledarskap, då teknologerna kommer att stöta på dessa i arbetslivet. Högskolan ska därför särskilt tillgodose behovet att få dessa perspektiv i alla utbildningar.
- §2.14 varje teknolog som läser ett civilingenjörsprogram ska ha möjlighet att läsa upp till 30 hp icke-tekniska ämnen.**
När civilingenjörsutbildningen förlängdes från 4,5 till 5 år var huvudtanken att teknologerna skulle läsa annat än teknik. Därför bör i en civilingenjörsutbildning finnas möjlighet att läsa upp till 30 hp av icke-teknisk karaktär såsom ekonomi, kognitionsvetenskap, språk och humaniora.

2.2 Utvärdering och uppföljning

§2.15 teknologerna är en naturlig del i utvärdering och uppföljning, men högskolan har det yttersta ansvaret för dess genomförande.

Det är viktigt att det finns en ständig dialog mellan studentkåren och högskolan om utvärdering och uppföljning. Det är viktigt att de satsningar som görs på kvalitet och pedagogik får genomslagskraft.

§2.16 alumnuppföljning genomförs av högskolan.

Ett viktigt led i kvalitetssäkringen är systematisk uppföljning av alumner och deras anställningsbarhet.

2.2.1 Programuppföljning och -utveckling

§2.17 på varje program ska det finnas ett programråd bestående av representanter från näringsliv, teknologer, programledning och lärare vars syfte är att verka för programmets långsiktiga utveckling.

Programrådet ska kontrollera hur målen i undervisningen uppfylls samt utveckla och förbättra den. Genom att ta in många aspekter från exempelvis näringsliv, teknologer, doktorander och lärare ska programmet hållas i framkanten av den senaste vetenskapliga utvecklingen. Gruppens arbete ska offentliggöras så att det kan diskuteras.

§2.18 stor hänsyn måste tas till både kunskapsprogression och valfrihet vid utformandet av utbildningsprogram.

Möjlighet för studenten att utforma sin egen väg genom utbildningen är viktigt för studenten men får inte påverka kunskapsprogressionen negativt.

§2.19 kopplingen mellan utbildning och yrkesliv ständigt synliggörs i alla utbildningar.

Det är viktigt att studenterna får veta hur olika kurser hänger ihop och vad kurserna bidrar med till arbetslivet.

§2.20 att högskolan kontinuerligt analyserar förhållandet mellan ämnesdjup och ämnesbredd inom varje program.

Det är viktigt att beakta att olika program kan ha olika optimalt förhållande mellan ämnesdjup samt -bredd för att ge teknologerna de bästa möjligheterna i sina framtida karriärer.

§2.21 högskolan utvärderar samtliga grundutbildningsprogram i sin helhet minst vart sjätte år och resultatet från dessa ska kommuniceras till teknologerna.

Helhetsutvärderingen ämnar se över upplägget på programmet, tillsammans med teknologerna, för att stärka programmets möjlighet till kunskapsprogression och på bästa sätt uppnå examensmålen. Vart sjätte år är ett naturligt intervall då programansvarigs mandat normalt varar i tre år.

- §2.22** varje program ska i slutet av varje läsår ha en årsuppföljning. Programmet bjuder in teknologer till att diskutera årets kurser i utvecklingssyfte. Mötet ska ge teknologerna en möjlighet att bidra till programmets utveckling i stort.
- §2.23** högskolan ska i högsta möjliga mån ge presumtiva studenter möjlighet att fatta väl informerade beslut rörande sin utbildning. Det är av intresse för högskolan att teknologer inte känner att de hamnat fel och är inlåsta på ett spår som åtagandet innebär. När en utbildning utformas är det även viktigt att ta hänsyn till att de val teknologen behöver ställas inför hamnar i lämpliga tillfällen under utbildningens gång.
- §2.24** utbildning ska utformas så att studenten ska ha möjlighet att i ett rimligt tidigt skede ändra inriktning på sin utbildning om denne inte är nöjd med sitt val. Att välja rätt är svårt även om informationen är tillräcklig. Det är önskvärt att den som valt fel har möjlighet att korrigera sitt beslut.
- §2.25** teknologer ska under sin studietid förvärva sig rätt verktyg för att kunna anpassa sig till förändringar i arbetsmarknaden.
- §2.26** när högskolan måste välja vilket område den ska utföra utbildning inom ska högskolans kapacitet att producera kvalitativ utbildning och forskning samt arbetsmarknadens behov betraktas som viktiga faktorer. Då forskning som bedrivs inom ett visst område är stark och där högskolan tillsammans med arbetsmarknaden tror att det kommer att finnas en mycket god framtida sysselsättning ska lärosätet överväga huruvida utbildning ska finnas inom området.
- §2.27** storleken på utbildningsprogrammen, på både grund- och avancerad nivå, bör alltid vara anpassade utifrån studenternas efterfrågan, arbetsmarknadens behov på kort och lång sikt, samt högskolans lärarresurser och forskning.

§2.28 **entreprenörskap ska integreras i alla grundutbildningsprogram.**
Chalmers utbildningsprogram ska genomsyras av entreprenöriellt tänkande, vilket innebär att studenterna får förståelse och utmanas i entreprenöriella färdigheter samt dess inverkan på yrkesverksamhet och samhälle.

§2.29 **alla teknologer ska få möjligheten att fördjupa sig i affärsutveckling.**
De studenter som vill ska ha möjligheten att bredda sina kunskaper inom området, exempelvis genom att läsa kurser.

2.2.2 Kursutvärdering och -utveckling

§2.30 högskolan har en transparent och fungerande process för kursutveckling.

Kursutvärderingsprocessen är en viktig grund för att uppnå kursutveckling. Kursutvecklingsprocessen ska utgå från de synpunkter som framkommit från studenterna i kursutvärderingsprocessen.

§2.31 samtliga kurser ska årligen utvärderas.

Kursutvärderingsprocessen är en viktig komponent för arbetet mot högre utbildningskvalitet och ska ske i samarbete mellan examinator, lärare, projektledare, laborationshandledare, assistenter och teknologerna.

§2.32 högskolan säkerställer att kursnämnd hålls i samband med att kursvärderingen utförts.

På kursnämnd ska programansvarig (alternativt annan i programledningen), examinator, lärare, projektledare, laborationshandledare, kursutvärderare och representanter från teknologsektionen närvara.

§2.33 examinator ansvarar för att det sker mittmöte under kursens gång.

Detta innebär att examinator och kursutvärderare möts i mitten av kursen för att diskutera nuvarande kurs för att förbättra kursen under dess gång. I kurser som sträcker sig över mer än en läsperiod ska minst ett mittmöte per läsperiod hållas.

§2.34 samtliga kurser på högskolan ska utvärderas på en kursnämnd där en kursenkät ligger till grund.

För att säkra kvaliteten på grundutbildningen kartläggs undervisningen internt med hjälp av kursenkäter, där alla teknologer som deltagit på kursen tillfrågas, eller annan grund för kursutvärdering. Det är viktigt att alla kurser har en kursnämnd på grundläggande såväl som avancerad nivå. Högskolan ska ansvara för att regler för kursutvärderingens utformning, genomförande samt uppföljning är uppdaterade.

§2.35 kursenkäten genomförs anonymt.

Teknologerna måste kunna uttrycka sina åsikter fritt utan att känna oro för att svaren kan påverka examinatorns bedömning. Detta gör det nödvändigt att kursenkäten är anonym.

- §2.36 kursnämnden ska kontrollera hur målen i undervisningen uppfylls.**
Kursnämnden är ett viktigt verktyg för att hålla utbildningen aktuell, samt en källa till utveckling, förnyelse och förbättring.
- §2.37 varje kurs har minst två teknologer som kursutvärderare.**
Dessa teknologer har till uppgift att framföra kursdeltagarnas åsikter till examinator samt att närvara vid mittmöte och kursnämnd. Är det fler än ett program som läser kursen ska alla olika program representeras.
- §2.38 examinatorn presenterar förändringarna vid första föreläsningen efterföljande år samt i kurs-PM.**
Det är viktigt att tydliggöra förändringar i kursen som skett sedan tidigare kursutvärderingar. Det har även en pedagogisk effekt att visa att det genomförs förändringar för att förbättra kursen.
- §2.39 kursnämndsprotokollet ligger till grund för nästkommande års kursbeställning.**
Kursnämndsprotokollet godkänns av närvarande vid mötet och ligger till grund för den överenskommelse som fattas mellan programansvarig och kursgivande institution varje år.
- §2.40 utlovade förbättringar ska genomföras och följas upp.**
All kursgivande personal måste vara delaktig arbetet med kursutvecklingen och vara lyhörda för den återkoppling som ges. Det är också viktigt att förändringsarbetet har kontinuitet och dokumenteras på ett tillförlitligt sätt.
- §2.41 högskolan säkerställer att protokoll med tillhörande enkätsvar från kursnämnden ska tillgängliggöras.**
Protokollet ska finnas i samband med kursplanen och på studentportalen. Det ska finnas lättillgängligt även för teknologer som inte är registrerade på kursen.

3 Grundutbildningens genomförande

En viktig del för att nå god utbildningskvalitet är att formerna för utbildningen är bra och genomtänkta.

3.1 Undervisningsformer

§3.1 grundutbildningen erbjuder en variation av undervisningsformer.

Teknologerna lär sig bäst på olika sätt därför bör olika former av undervisning tillämpas. Formen bör uppmuntra till helhetstänkande och vara anpassad till kursernas innehåll, fokus ligger på samband istället för repetitiv kunskap. Olika former av undervisning ska förekomma i alla årskurser, även på utbildningsprogram med stora klasser. Det är viktigt att den kunskap som förmedlas till studenten under föreläsningarna senare också används vid laborationer, övningar och praktikfall. Självständiga uppsatser, grupparbeten, konstruktionsövningar, laborationer, tvärvetenskapliga arbeten och projektarbeten ingår i betydande utsträckning utbildningen.

§3.2 en mångfald av examinationsformer ska användas under studietiden.

§3.3 obligatoriska moment ska ge del av de totala högskolepoängen på kursen och rapporteras separat.

Obligatoriska moment, så som laborationer, i kurser ska ge en del av den totala kurspoängen och om godkända ska momentet ej behöva göras om. Detta är viktigt i samband med meritprövning för studiemedel. För att möjliggöra för teknologerna att följa sin studieplan bör uppsamlingstillfällen ges där teknologerna kan avsluta de obligatoriska moment som hänger efter i den berörda kursen.

§3.4 föreläsningar och övningar ska i normalfallet vara frivilliga och att särskilda skäl krävs för en avvikelse.

Att använda obligatoriska övningar eller föreläsningar är i normalfallet inte ett tillräckligt sätt att kontrollera att kursens mål är uppnådda. Om det ändå används ska det framgå i kursplanen att det kommer att ske, i vilket omfattning och när de obligatoriska momenten är förlagda. Avvikelsen ska även fastställas av programrådet.

§3.5 alla obligatoriska kursmoment ska vara helt avgiftsfria och inte medföra en merkostnad för teknologen.

Att välja att köpa kurslitteraturen eller att avstå ska alltid vara valfritt för teknologen. Alltså ska obligatoriska övningar eller liknande inte förekomma i litteratur som teknologen tvingas köpa. Teknologen ska ha möjlighet att avstå från studieresor eller exkursioner som medför en avgift eller ökade levnads-kostnader utan att påverkas negativt av detta.

§3.6 det ska finnas god möjlighet för studenter att interagera med lärare utanför undervisningstid.

Möjlighet att interagera med läraren kan vara att läraren erbjuder öppen konsultationstid, möjlighet att boka möten eller videokonferenser, korta svarstider på e-post, eller liknande. Det är viktigt att det är tydligt för studenterna hur de kan få kontakt med läraren.

3.1.1 Val av undervisningsformer

§3.7 **lärandet ska präglas av kommunikation, samarbete och engagemang.**

§3.8 **undervisningens innehåll ska exemplifieras med verklighetsanknutna problem.**

Abstrakta teorier och dylikt kan vara svåra att ta till sig om verklighetsanknytningen inte är uppenbar. Därför är det bra om exempel används i undervisningen för att teknologerna ska förstå hur teori och verklighet hänger ihop.

§3.9 **det ska finnas tid för självstudier och sociala aktiviteter.**

Den schemalagda undervisningen får aldrig vara så omfattande att teknologerna inte hinner med de självstudier som krävs för att följa undervisningen. Undervisningen får inte heller vara så omfattande att teknologen inte har tid för sociala aktiviteter och fritid. Det är viktigt att den arbetsbörda en kurs medför motsvarar antalet högskolepoäng för kursen.

3.1.2 Föreläsningar och övningar

- §3.10 **undervisningen anpassas efter kursens förkunskapskrav och mål.**

- §3.11 **alla teknologer registrerade på kursen ska beredas plats vid samtliga kursmoment.**
Detta inkluderar exempelvis föreläsningar, övningar, laborationer, tentamen, med flera.

- §3.12 **föreläsaren ska respektera start- och sluttid för föreläsningen samt 15 minuters rast per 45 minuter föreläsningstid.**

3.1.3 Övriga undervisningsformer

- §3.13** projekt ska innehålla en väl definierad uppgift med verklighetsanknytning och bra handledning.
Handledaren ska vara kunnig i ämnet av projektarbetsformen.
- §3.14** läraren ska ge teknologerna bedömningskriterier och utförlig återkoppling.
En tydlig fördelning över dessa klargörs för teknologen och hur dessa ligger till grund för betygsbedömningen. Resterande undervisningsformer ska på ett naturligt sätt knytas till kursens innehåll. Bedömningskriterier ska ges till teknologerna före bedömning genomförs.
- §3.15** teknologen har minst tre läsdagar på sig efter retur att korrigera en uppgift.
Vid retur på exempelvis rapporter och inlämningsuppgifter bör teknologen ha rimlig tid på sig för att påvisa sina kunskaper i ämnet. Oavsett deadline bör teknologen ha minst tre läsdagar på sig, där läsdagar syftar till arbetsdagar utanför tentamensvecka.

3.1.4 Arbetsmarknadsrelaterade frågor

§3.16 högskolan möjliggör för externa parter att skapa kontakter med grundutbildningen.

Syfte är att öka omvärldens förståelse och uppskattning för våra utbildningar, samt att berika utbildningarna på Chalmers med externa synvinklar.

§3.17 arbetslivsintegrering är en naturlig del av grundutbildningen.

Högskolan har ett ansvar för att de teknologer som utbildas här får en konkurrenskraftig utbildning för framtida arbetsliv. Det är viktigt att högskolan upprättar ett dynamiskt kontaktnät mellan högskola och arbetsliv för en kontinuerlig dialog och för att aktivt marknadsföra högskolans utbildningar.

§3.18 teknologens utvecklade förmåga till kritiskt tänkande och förmåga till självständigt arbete inte åsidosätts av extern medverkan.

§3.19 teknologerna examineras från Chalmers med en god kunskap om sin utbildnings värde och applikationer, samt med goda möjligheter att marknadsföra sig själv i arbetslivet.

§3.20 högskolan ska tillhandahålla klara och tydliga riktlinjer gällande situationer där teknologer vistas ute i näringslivet.

Dessa ska distribueras på ett sådant sätt att de blir lättåtkomliga för både teknologen samt näringslivet, exempelvis vid examensarbete och praktik.

3.2 Examination

- §3.21** **examinationsformerna ska avspegla kursinnehållet och de kunskapsmål som finns uppställda för kursen.**
Examinationen ses som ett led i inlärningsprocessen då teknologen får tillfälle att tillämpa sina kunskaper inom ämnet.
- §3.22** **det är kunskap och förståelse och inte detaljkunskaper som ska prövas vid examination.**
Examinationsformen påverkar hur teknologen lägger upp sina studier. Därför efterlyses mer varierade examinationsformer som kan ge en minst lika god bild av teknologernas kunskaper och färdigheter som skriftlig tentamen.
- §3.23** **det alltid ska vara kursens mål och innehåll som styr valet av examinationsform och att hänsyn till kursens omfattning också ska tas.**
- §3.24** **all examination ska bedömas konsekvent.**
Resultatbedömning av all examination ska alltid kunna motiveras.
- §3.25** **all examination ska vara relevant med avseende på kursens omfattning och teknologernas förväntade kunskaper.**
- §3.26** **tydliga betygskrav ska finnas vid examination.**
Det ska vara enkelt för teknologen att få reda på vad som krävs för olika betyg. Vid projektarbeten ska de olika momenten och hur de viktas vara definierat vid projektets start (dagbok, opponering, rapport m.m.) och återspeglas i bedömningen. Tydliga bedömningskriterier för alla moment är en förutsättning för en rättvis examination.
- §3.27** **alla examinationsmoment ska vara inrapporterade till LADOK inom 15 arbetsdagar.**
- §3.28** **alla kurser ska vara inrapporterade till LADOK inom 15 arbetsdagar efter att sista obligatoriska moment slutförts.**

- §3.29 all examination så långt det är möjligt ska kunna göras anonymt.** Det finns många olika sätt att examinera teknologer. Dessa examinationsformer ska, så långt det är möjligt, kunna tillämpas anonymt, för att minska risken för särbehandling av teknologer. Möjligheten att genomföra ett examinationsmoment anonymt ska bedömas utifrån tidsmässiga och ekonomiska aspekter med teknologens bästa i fokus. Exempel på examinationsmoment som bör kunna ske anonymt är salsdugga, hemtenta och inlämningsuppgift.
- §3.30 alla teknologer ska ha rätt att göra om examinationsmoment tills denne blir godkänd eller minst i två år efter att en kurs har upphört.** Det är viktigt att alla teknologer har möjlighet att klara av sina kurser. Ibland är teknologer på ett utbyte i ett år och kan då missa att en kurs lagts ner, därför är det viktigt att möjligheten att göra examinationsmoment till kurser som lagts ned finns i minst två år.
- §3.31 högskolan stödjer och utvecklar olika typer av examinationsformer.** Vid vissa fall kan exempelvis skriftlig tentamen vara lämpligast, men inte vid andra. Därför bör examinationsformen anpassas för kursen.

3.2.1 Skriftlig tentamen

- §3.32** allmänna regler som gäller vid tentamen kommuniceras till teknologerna i god tid före tentamenstillfället.
- §3.33** alla kursspecifika regler gällande tentamina är tydliga och framgår i kurs-PM.
Tentamen ska vara utformad så att de hjälpmedel som tillåts ska underlätta för teknologen att få förståelse och insikt i ämnet snarare än färdigheter i att utnyttja hjälpmedel.
- §3.34** moment som ger bonuspoäng till ett examinationsmoment ska vara rättade och resultatet meddelat teknologen senast två arbetsdagar före det examinationsmomentet.
Teknologen bör veta hur många poäng som krävs av honom för respektive betyg på ett examinationsmoment. Eftersom bonuspoäng förändrar detta bör således också dessa vara kända före examinationen.
- §3.35** tidigare tentamenstester och lösningsförslag till dessa ska finnas lättillgängliga för teknologer.
- §3.36** då en kurs ges för första gången och inga äldre tentamenstester finns att tillgå ska examinator tillhandahålla och förse teknologerna med uppgifter motsvarande en fullständig tentamen.
- §3.37** normalfallet av tidsbegränsning för en skriftlig tentamina bör vara 4 timmar.
Målet för tentamina är att lärandemålen ska examineras och tiden ska inte vara ett problem. Tentamina med en tidsbegränsning på 5 timmar bör enbart förekomma om pedagogiska skäl för detta kan motiveras, i annat fall bör annan examinationsform användas som komplement.

3.2.2 Under tentamen

- §3.38** all examination ska ha en jämn nivå mellan ordinarie examinationsmoment och omexaminationsmoment.

- §3.39** examinatorn ska besöka tentasalen två gånger för att svara på frågor.

- §3.40** det ska vara möjligt att genomföra exempelvis programmering eller uppsatsliknande tentamina vid en dator.

- §3.41** tentamensvakter är insatta i de regler och föreskrifter som gäller vid tentamen och ska kunna både svenska och engelska.

- §3.42** samtliga anmälda tentander ska kunna delta i tentamen.

3.2.3 Efter tentamen

- §3.43** **bonuspoäng till tentamina ska följa teknologen minst ett år.**
Teknologer ska ha samma förutsättningar att genomföra tentamen för den kurs som har lästs, oavsett om det är ordinarie eller omtentamina.
- §3.44** **samtliga tentamina lagras digitalt för teknologen och läraren att tillgå efter examinationstillfället.**
Digitalt lagrade tentamen gör administrationen effektivare och billigare samt ökar rättsäkerheten.
- §3.45** **granskningstillfälle av tentamina ska ges minst två gånger.**
Granskningstillfället ger teknologen tillfälle att ställa frågor och ifrågasätta rättningen. Ett av granskningstillfällena sker inom 14 kalenderdagar efter det att resultatet anslagits, och minst ett under följande läsperiod. Granskningstillfällena ska vara placerade på olika veckodagar för att öka möjligheten för teknologen att närvara.
- §3.46** **lösningsförslag till tentamen ska göras tillgängliga för tentander senast arbetsdagen efter tentamen.**
- §3.47** **då särskilda skäl föreligger ska examinationsmoment vara återrapporterade inom en vecka.**
Detta tillämpas då poäng eller förkunskapskrav behövs för exempelvis för studiemedel, kandidatarbete, examensarbete eller mastersprogram.
- §3.48** **granskningen skriftligen dokumenteras.**
Poängändringsförfrågan är ett myndighetsutövande och ska därför göras skriftligen. Likaså bör ändringsbeslut dokumenteras skriftligen.
- §3.49** **all tentamina ska kunna genomföras minst tre gånger per år.**
För att möjliggöra för teknologer som ej blivit godkända, eller vill höja sitt betyg, i ett examinationsmoment ska samtliga examinerande moment kunna genomföras tre gånger per år, särskilt vid skriftliga tentamina.

- §3.50** all skriftlig tentamina ska kunna göras om i betygshöjande syfte även om teknologen en gång blivit godkänd, så kallad plussning. På högskolan i allmänhet finns höga krav på att teknologen ska prestera bra vid tentamenstillfällen. För att minska risken att teknologen känner av dessa krav i för stor utsträckning (stress m.m.), ska all examination kunna göras om i betygshöjande syfte även om teknologen en gång blivit godkänd, så kallad plussning. Möjligheten att tillåta plussning av andra examinationsmoment än tentamina ska bedömas utifrån hur resurskrävande det skulle vara. Rimligen bör många examinationsmoment kunna plussas på ett resurseffektivt vis nästa gång kursen genomförs.
- §3.51** rättade tentor ska vara lättåtkomliga på central nivå för att underlätta för studenter att kontrollera att rättningen av tentorna gått rätt till.

3.2.4 Kandidatarbete inom civilingenjörsprogram

- §3.52** alla kandidatutbildningar ska ha ett gemensamt val av kandidatexamensarbete.
För att uppmuntra samverkan mellan teknologer från olika program ska dessa välja kandidatarbete tillsammans.
- §3.53** teknologerna väljer kandidatexamensarbete individuellt och tilldelas det efter antal avklarade högskolepoäng.
Teknologernas ska ges möjlighet efter sina egna önskemål och ges möjlighet att samarbeta med teknologer från andra program.
- §3.54** högskolan ska ha en databas tillgänglig med alla valbara kandidatarbeten.

3.2.5 Examensarbete

- §3.55** examensarbetet, för både akademisk- och yrkesexamina, ska vara en viktig del av utbildningen och ge teknologen möjlighet att tillämpa erhållna kunskaper.
- §3.56** rapporten från examensarbetet ska i normalfallet vara allmänt tillgängligt.
I undantagsfall och i samförstånd mellan examensarbetare, högskola och eventuell extern aktör kan arbetet vara belagt med sekretess. Detta ska knytas till ett avtal dessa parter emellan. Ett alternativ till sekretess som bör användas är fördröjd publicering. Teknologer med skyddad identitet bör beaktas.
- §3.57** examensarbetet ska vara ett utbildningsmoment som prövar och utvecklar förmågan att arbeta självständigt, att inneha ett kritiskt förhållningssätt och ge ett vetenskapligt djup kopplat till huvudområdet.
Examensarbetet för civilingenjörer ger förkunskaper för en fortsättning inom forskarutbildning. Det kan också vara ett verktyg vid jobsökande, men ska inte vara en provanställning.
- §3.58** högskolan ska ha riktlinjer som tydligt redovisar vilket ansvar som teknologen, företaget, handledaren och examinatoren innehar.
Dokumentet ska också innehålla de utsatta målen för de olika former av examensarbeten som finns på Chalmers. Avtal och information om regler kring examensarbetet ska komma varje teknolog tillgodo vid examensarbetets start.
- §3.59** om teknologer fått betalt för sitt arbete under tiden denne examensarbetat ska det inte påverka bedömningen av examensarbetet.
Teknologer ska i förekommande fall kunna motta lön eller annan ersättning för examensarbete. Avtal om eventuell ersättning sluts mellan teknolog och företag utan påverkan av examinator eller högskola.

- §3.60** alla teknologer ska redovisa sitt examensarbete både skriftligt och muntligt med opposition och dessutom opponera på ett annat examensarbete.
- §3.61** högskolan ska ha en databas med alla tillgängliga examensarbeten för alla Chalmers teknologer.
- §3.62** examensarbetet får utföras enskilt eller i par.
- §3.63** högskolan tillhandahåller en arbetsplats åt den som gör examensarbete och inte erhållit en arbetsplats via uppdragsgivare i näringslivet.

3.2.6 Betyg

§3.64 högskolan tillämpar målrelaterade betyg.

Eftersom betygen ska avspegla aktuell förståelse och kunskap som teknologerna besitter ska de vara absoluta. Detta gör också att en teknologs närvaro på kursen inte ska påverka betygen.

§3.65 högskolan tillämpar i huvudsak betygsskalan "U, 3, 4, 5".

I kurser som i huvudsak består av projekt som bedöms kvalitativt kan betygsskalan "U, G" användas och då ska skriftligt omdöme ges.

§3.66 i yrkesexamensarbete ska betygsskalan "U, G" användas.

Ett av argumenten för detta är att teknologen har stor personlig kontakt med den som bedömer arbetet. Det är då orimligt att ha en annan betygsskala än "U, G" då ett yrkesexamensarbete till stor del påverkar teknologens snittbetyg.

3.3 Kursmaterial

§3.67 **allt föreläsningmaterial ska finnas tillgängligt för teknologerna före och efter föreläsningen på kurshemsidan.**

Exempelvis vid kortvarig sjukdom ska teknologer fortfarande kunna ta del av undervisningen. Det är också viktigt att de teknologer som vill förbereda sig inför föreläsningar har möjlighet att göra detta. Vid användandet av pedagogiska metoder som skulle hämmas av att materialet distribuerats i förväg, exempelvis quiz och andra interaktiva lärandemetoder, kan delar av materialet utelämnas i förhandsdistributionen av pedagogiska skäl. I sådant fall bör det distribuerade materialet kompletteras i efterhand.

§3.68 **kurslitteraturen håller hög internationell standard.**

Det främsta kriteriet gällande litteraturen är dess innehåll. Kurslitteraturen ska utgöra ett bra underlag för självstudier samt vara datorskriven, språkgranskad, skriven på engelska eller svenska, korrekturläst och pedagogiskt utformad. Det är även viktigt att litteraturen främjar ett genus- och mångfaldsperspektiv. Allt kursmaterial ska vara aktuellt och nivån anpassad efter utbildningsnivån på kursen.

§3.69 **kurslitteraturen ska kosta maximalt 0,2 % prisbasbelopp per 1,5 högskolepoäng, utslaget på helår.**

§3.70 **teknologen ska ha tillgång till svar och lösningar till alla övningsuppgifter som teknologen förväntas göra.**

§3.71 **det åligger examinator att tillse att all kurslitteratur finns tillgänglig före kursstart för alla kursdeltagare.**

Examinator ska rapportera vilken kurslitteratur som ska användas i tillräckligt god tid att den finns att köpa inför kursstart.

3.4 Övriga utbildningsmoment

3.4.1 Fortbildning

- §3.72** högskolan är en aktiv aktör inom fortbildning både gentemot näringsliv och allmänhet.
Högskolan bör erbjuda fristående kurser för att möjliggöra livslångt lärande. Dock ska detta ske utan att grundutbildningens kvalitet påverkas negativt.
- §3.73** högskolan är en aktiv aktör inom fortbildning av lärare i grundskolan och på gymnasiet.
Dock ska detta ske utan att grundutbildningens kvalitet påverkas negativt.
- §3.74** grundförutsättningen för fortbildningen är att den inte får påverka grundutbildningen negativt.
Detta ska gälla lärare, lokaler och övriga resurser.

3.4.2 Sommarutbildning

- §3.75 högskolan årligen ser över sitt utbud av sommarkurser.**
Sommarkurser ska både vara av slaget allmänna teknikkurser för intresserade teknologer som vill bredda sitt teknikintresse samt kurser som teknologer kan tillgodogöra sig i sin utbildning.
- §3.76 högskolan ser till att det finns ett stort och varierat utbud av sommarkurser.**
Sommarutbildning är något som högskolan bör erbjuda. Resurser som allokeras till sommarutbildning får ej påverka grundutbildningens kvalitet negativt.

3.5 Språk i undervisningen

§3.77 all examination ska vid behov kunna genomföras på engelska.

3.6 Planering och information

3.6.1 Läsårsindelning

§3.78 högskolan inte ändrar den innevarande läsårsindelningen utan en förutsättningslös och oberoende utredning.

§3.79 högskolan bibehåller sitt tvåterminssystem.

Det är inte önskvärt att nuvarande tvåterminssystem delas upp i tre terminer med bibehållet antal högskolepoäng. Teknologerna ska kunna ha ett längre uppehåll med möjlighet till arbetslivserfarenhet.

§3.80 högskolan planerar läsåret för att minimera psykisk ohälsa hos teknologerna.

Att Chalmers är en högskola med höga krav medför en hög stressnivå hos teknologerna som högskolan ska sträva efter att minimera.

§3.81 utbildningsprogram inom grundutbildningen ska påbörjas på höstterminen.

För att ha en stor gemensam mottagning så är det bra att det bara är en antagning per år.

§3.82 tentamen ska ej förläggas på helger.

§3.83 lunchpausen ska vara minst 90 minuter lång.

Lunchpausen ska ge möjlighet för teknologen att ta sig mellan campusen, projektmöten, lunchföreläsningar och sektions- och kårengagemang. Det är även långa köer till flera restauranger och lunchställen i närheten av campus och förkortas lunchen blir dessa köer ännu längre. Det ska också vara möjligt för teknologerna att besöka studentservice under lunchpausen vilket motiverar en längre lunchpaus.

§3.84 högskolan utreder möjligheter med omtentamensperiod för samtliga tentamina före midsommar.

Det har länge funnits en omtentamensperiod i augusti där samtliga tentamina ges. Denna omtentamensperiod visar dock på sämre resultat än övriga omtentamensperioder. Resultatet rapporteras in när nästa läsår har börjat vilket skapar osäkerhet kring studiemedel och antagning till mastersprogram. Nuvarande upplägg försvårar även för utbytesstudenter att göra omtentamina.

3.6.2 Utbildningens planering

- §3.85 **den institution som har bäst förutsättningar för att genomföra en kurs ska få uppdraget.**
- §3.86 **ett nytt moment inte får öka arbetsbelastningen i kursen.**
Utvecklingen inom alla teknikområden går fort. För att teknologerna ska kunna erbjudas aktuell utbildning måste innehållet i denna förändras med tiden. Antal moment som får plats i utbildningen är dock alltid begränsad.
- §3.87 **hänsyn tas till teknologens arbetsbelastning vid kursplanering och schemaläggning.**
Teknologen ska ha en jämn arbetsbelastning under hela året, både beträffande undervisning och examination.
- §3.88 **tentamensperioder med fler än två skriftliga ordinarie tentamina bör undvikas.**
- §3.89 **teknologerna ska ha minst en schemafri dag mellan ordinarie tentamina.**
Teknologerna ska ha tid att byta fokus mellan två kurser.
- §3.90 **högskolan och lärare respekterar schemafria dagar.**
- §3.91 **ingen schemaläggning och obligatoriska moment sker i tentaveckor.**
Ett rimligt undantag är räknestugor och konsultationstid inför tentamen.
- §3.92 **alla Chalmers grundutbildningsprogram har blockschema.**
För att underlätta valet av kurser och schemaläggning bör ett system med blockschema tillämpas centralt på Chalmers som finns tillgängligt senast en vecka innan sista ansökningsdagen till valbara kurser.

§3.93 schemaläggning efter 17 samt på helger ska undvikas.

För att underlätta för teknologer att ha fritidsintressen och engagemang vid sidan av studierna ska de kunna räkna med att inte vara låsta till schemalagda studieaktiviteter på kvällstid. Teknologer bör ges möjlighet att delta i verksamhet i det civila samhället. Sådan sker ofta på kvällstid eftersom en stor del av befolkningen yrkesarbetar på dagtid. Dessutom är det viktigt för teknologer att kunna medverka i sociala aktiviteter tillsammans med andra teknologer. Därför bör alla teknologer vara fria från schemalagda studieaktiviteter under samma tid på dygnet.

§3.94 högskolan ska möjliggöra fysisk aktivitet under dagtid.

Exempelvis ska en teknolog inte vara schemalagd från 8-17 varje dag en hel vecka.

3.6.3 Kursinformation

§3.95 högskolan ska tillgängliggöra all väsentlig information rörande studierna via en webbportal.

Väsentlig information kan exempelvis vara information om specifika kurser (kurskod, kursnamn, poäng och placering under året samt schemablock), hur kurserna är upplagda (föreläsningar, övningar, laborationer och konstruktionsövningar), tentamenstillfällena (ordinarie, omtentamen och eventuella nedlagda kurser), samt övergripande information från högskolan (terminsstart, gemensamma bestämmelser, regler, bestämmelser för internationella studiegångar samt CSN:s krav på studieresultat).

§3.96 teknologerna aktivt får delta i utformning och förbättring av högskolans webbtjänster.

Högskolans webbtjänster ska uppfylla teknologernas behov och önskemål. Därför bör dessa tas i beaktande vid utvecklandet av nya webbtjänster.

§3.97 all relevant kursinformation ska finnas på en specifik kursida för varje kurs i en för teknologen välkänd och etablerad webbportal.

§3.98 alla kursplaner finns tillgängliga för studenterna via en webbportal.

För att få mer information om vilka kurser som finns vid högskolan samt deras innehåll ska aktuella kursplaner alltid finnas tillgängliga. Kursens syfte, innehåll, organisation, kurslitteratur och examinationsform ska vara angivet. Det ska för varje kurs, i förekommande fall, anges en hänvisning till likvärdig kurs vid högskolan; detta för att underlätta programbyte och korsläsning mellan program.

§3.99 ett kurs-PM ska vara tillgängliggjort via en webbportal samt innehålla:

- kursens lärandemål som tydligt och ingående beskriver vad teknologen ska kunna efter fullföljd kurs.
- kursens lärandemåls relation till utbildningens mål.
- hur teknologen enklast kan nå examinator, föreläsare, övningsledare, laborationshandledare.

- vilket kursmaterial som ingår; kurslitteratur, alternativ litteratur samt utdelat material.
 - var kursmaterial kan införskaffas.
 - presentation av examinator/föreläsare och ämnet.
 - schema för föreläsningar, övningar och laborationer samt förberedande sidor och tal.
 - vilket schemablock kursen går i.
 - en sammanfattning av gjorda förändringar sedan förra kurstillfället.
 - en beskrivning om var och när anmälan görs till exempelvis laborationer.
 - tid, plats och hjälpmedel för examination.
 - obligatoriska moment, om de kräver närvaro eller endast genomförande ska tydlig framgå.
 - slutrapporteringsdatum för obligatoriska moment samt deras bidrag till kursbetaget.
 - tid och plats för granskning av tentamen.
 - vad som krävs för att få kursen godkänd.
 - eventuella extra tillgodoräknanden av uppgifter under kursens gång, t.ex. bonuspoäng till tentamen och hur länge dessa gäller.
 - kursutvärderingsprocessen ska nämnas med fokus på hur teknologen kan vara med och påverka.
- §3.100 slutgiltigt kurs-PM och terminsregistrering ska vara tillgängligt minst två veckor innan kursstart.**
Kurs-PM ska föredras vid första föreläsningen samt att det finns tillgängligt för teknologerna vid en webbportal.
- §3.101 obligatoriska moment i kursen får ej läggas till eller tas bort efter att kurs-PM har blivit fastställt, annat än i undantagsfall och då med rektorsbeslut som grund.**

3.6.4 Information om kursval

§3.102 information om mastersprogram och spår utarbetas och kommuniceras till teknologen under hela studietiden.

I god tid innan teknologen väljer valfria kurser, mastersprogram eller eventuell studieinriktning inför högre årskurs ska utbildningsprogrammet i samarbete med berörda institutioner anordna informationstillfällen. Informationstillfallet ska ge en överblick vad gäller specialiseringar som utbildningsprogrammet kan erbjuda.

§3.103 informationen om de kursval som måste göras under studietiden är lättillgänglig.

Skriftlig information om kursval ska finnas tillgänglig för alla teknologer. Teknologerna ska ges relevant information om kurserna för att underlätta teknologens val. Det är mycket viktigt att information om kursval läggs på tider där den inte krockar med schemalagd undervisning. Allmän kursvalsinformation ges från första årskursen, exempelvis i de kurser som har valfria fortsättningskurser.

§3.104 högskolan ska tillhandahålla en kursdatabas där det är tydligt för studenten vilka kurser som studenten är behörig till, när dessa går samt tydliggöra förkunskapskrav.

Databasen ska på ett tydligt sätt klargöra för studenten om vilka möjligheter det finns att läsa olika kurser, både när det gäller behörighet men också tydliggöra när kurserna går så att studenten inte, av misstag, väljer kurser som krockar.

3.6.5 Utlandsstudier

Ett antal chalmerister väljer att förlägga delar av sina studier utomlands via något av Chalmers utbytesprogram. Utbyten är ett av de bästa verktygen för internationalisering och utbytesverksamheten bör därför tas tillvara.

§3.105 högskolan aktivt informerar och marknadsför de möjligheter till utlandsstudier som erbjuds.

För att så många som möjligt ska få möjlighet att ta del av utlandsstudier bör dessa marknadsföras på ett tydligt sätt och kontaktuppgifter till relevanta personer på mottagande universitet bör finnas tillgängliga.

§3.106 förutsättningarna för internationellt utbyte för såväl teknologer som lärare ska vara goda samt utvecklas med tiden.

För att både teknologer och lärare ska få breddade erfarenheter och nya perspektiv bör högskolan aktivt arbeta för att möjligheter för internationella utbyten är goda.

§3.107 högskolan ska erbjuda den utresta teknologen möjlighet till kontinuerlig kontakt under utlandsvistelsen.

Det ska finnas möjlighet för uppföljning av utbytet och dess kvalitet samt stöd för teknologen vid eventuella problem.

3.6.6 Information till internationella teknologer

- §3.108** internationella teknologer ska få information rörande sociala förhållanden i Sverige, t.ex. försäkring, personnummer, telefon, sjukvård och bostad.

- §3.109** teknologer som kommer till Chalmers från andra länder ska ha möjlighet till kontakt med personer på högskolan för att på bästa sätt kunna förbereda sig inför sin vistelse här.

- §3.110** all information till internationella teknologer ska finnas tillgänglig på engelska.

3.7 Geografisk placering av utbildning

§3.111 högskolan inte ändrar den geografiska placeringen av institutioner och utbildningsprogram utan en förutsättningslös och oberoende utredning.

I en sådan utredning är det viktigt att det noga studeras hur studenterna påverkas samt att studenterna ges goda möjligheter att yttra sig i frågan.

§3.112 omplacering av utbildningsprogram mellan olika campus ska ske med god framförhållning. Minst 3 år från beslut till implementering är en rimlig utgångspunkt.

Det är viktigt att studenter ges möjlighet att anpassa sin bostadssituation och andra livsförhållanden till de nya premisser som ett campusbyte innebär. Även studentkåren och teknologsektionerna kan behöva tid till att förbereda sig inför förändringen.

4 Rättssäkerhet

Sedan 1994 är Chalmers en stiftelsehögskola vilket innebär att vi inte lyder under samma lagar som statliga lärosäten. Detta leder till att chalmerister inte har samma rättsskydd som övriga studenter. Av denna anledning är det viktigt att högskolan har tydliga interna regler på vad som gäller för högskolans teknologer och att de speciella villkor som stiftelseformen medför på ett tydligt sätt klargörs för alla teknologer.

4.1 Regelverk

- §4.1 teknologer vid Chalmers ska ha minst lika bra rättsskydd som övriga studenter i Sverige.**
På grund av teknologernas osäkra rättssituation ska högskolan skapa ett regelverk där teknologernas rättigheter och skyldigheter klargörs.
- §4.2 det på högskolan ska finnas ett lättillgängligt, klart och tydligt regelverk för teknologernas skyldigheter och rättigheter.**
Regelverket ska vara lättillgängligt för teknologerna och högskolans personal. Tillsammans ska högskolan och studentkåren göra en årlig revidering. Att Chalmers är en stiftelsehögskola ska ej påverka chalmeristernas rättssäkerhet negativt.
- §4.3 högskolan skapar ett sätt att hantera interna klagomål rörande utbildningsfrågor motsvarande myndigheternas kontroll av de statliga lärosätena**
- §4.4 högskolan ska tillämpa offentlighetsprincipen.**

4.2 Studerandeombud

§4.5 det finns studerandeombud anställda vid högskolan i omedelbar närhet till teknologerna.

Dessa ska kunna föra den enskilde teknologens talan gentemot högskolan i fall som rör utbildningen, den studiesociala miljön samt i disciplinärenden. Studerandeombuden ska finnas till för både teknologerna och de anställda när de blivit orättvist behandlade. Det är viktigt att denne får tillräckliga resurser och att denne är lättillgänglig. Studerandeombuden ska få tillgång till alla handlingar, även de av högskolan sekretessbelagda, om dessa berör det ärende som de undersöker.

§4.6 doktorander ska ha möjlighet att vända sig till en från högskolan oberoende person (doktorandombud), för att diskutera svårigheter eller problem som uppstått under studierna.

§4.7 teknologerna får information om studerandeombuden och deras arbetsuppgifter.

Teknologerna ska informeras om att de kan vända sig till studerandeombuden om de känner sig orättvist behandlade.

4.3 Disciplinnämnd

§4.8 en disciplinnämnd bestående av lärare, teknologer och externa lagkunniga ska finnas på högskolan.

Då brott mot Chalmers disciplinstadga har begåtts är det viktigt att dessa ärenden behandlas av en disciplinnämnd.

§4.9 disciplinnämnden kompletteras med ytterligare juridisk hjälp då fall om avskiljande kommer upp.

Då denna typ av ärenden är extra känsliga är det av största vikt att prövningen går rättssäkert till.

4.4 Överklagande

4.4.1 Hantering av överklagningsbara frågor

§4.10 det på högskolan ska finnas en nämnd med uppgift att handha överklaganden som rör antagnings- och examensbeslut, där ledamöter med juridisk kompetens ska ingå.

För de statliga lärosätena finns det en överklagandenämnd som handhar överklaganden rörande behörighetskrav, antagning, tillgodoräknande av kurser, utdelande av examensbevis och liknande frågor. Idag har disciplinnämnden på högskolan den funktionen. Om en teknolog har ärenden av detta slag får denne vända sig till studerandeombuden. Även på högskolan ska det finnas en separat nämnd som hanterar motsvarande ärenden.

4.4.2 Överklagande av disciplinärenden

- §4.11** det ska vara möjligt att överklaga disciplinnämndens beslut till en grupp lag- och sakkunniga som inte är densamma som tagit beslutet i första läget, där teknologrepresentation ska finnas. För att garantera chalmeristens rättssäkerhet ska det vara möjligt att överklaga disciplinnämndens beslut. Högskolans styrelse bör knyta till sig en extern grupp av bland annat lagkunniga som har erfarenhet av disciplinärenden. Medlemmarna i överklagandegruppen ska vara helt skilda från dem i disciplinnämnden. Det ska finnas teknologrepresentation i gruppen.

4.5 Personalansvarsnämnd

- §4.12** **det vid högskolan ska finnas en personalansvarsnämnd.**
För att garantera teknologernas rättssäkerhet bör det finnas ett organ där högskolans personal ska kunna ställas till svars då misstanke om inkorrekt uppträdande finns. I nämnden bör, förutom rektor, representanter för teknologerna samt lärare och övrig personal finnas.

5 Personal

För att på bästa sätt underlätta för teknologerna bör ett antal funktioner av vägledande och stödjande karaktär finnas bland högskolans personal. Gemensamt för dem alla är att de ska ge teknologerna ett gott bemötande.

5.1 Högskolans ansvar för studiesociala frågor

§5.1 en av högskolan anställd person ska ansvara för samordning och utveckling av studiesociala frågor för teknologer.

För att säkerställa en kontinuerlig utveckling av den studiesociala miljön ska det finnas en anställd person som ansvarar för samordning och utveckling av studiesociala frågor. I detta ansvar ingår att kontinuerligt hålla sig informerad om de faktorer som påverkar teknologernas situation och att tillse att denna information sprids till berörda personerna inom högskolan och studentkåren.

5.2 Studievägledning

§5.2 det för varje utbildningsprogram finns minst en person med studievägledningsfunktion.

I de fall där arbetsbelastningen är för stor för en person ska fler finnas. Studievägledningens funktioner ska vara en naturlig del av studielivet och lätt att ta del av. Studievägledarna ska aktivt hjälpa till med planering inför studierna och särskilt stöd ska ges till de teknologer som har problem med att följa utbildningsplanen. För detta ska det finnas minst en vägledningsfunktion per utbildningsprogram, vilket gäller såväl mastersprogram som övriga.

§5.3 studievägledarna ska finnas på rimligt avstånd till de teknologer de jobbar med.

Att transportera sig till sin studievägledare ska inte vara så besvärligt eller tidskrävande att teknologer avstår från att besöka dem av en sådan anledning. Långa transportsträckor ska inte heller bidra till att teknologer som behöver besöka sin studievägledare blir stressade.

§5.4 studievägledning via internet möjliggörs.

Det ska även finnas funktioner för studievägledning via internet, framförallt för besvarande av kortare eller standardiserade frågor. Detta kan exempelvis genomföras med hjälp av e-post, chattfunktion, frågeformulär och FAQ.

§5.5 studievägledarna har en god insikt i vad det innebär att studera på Chalmers.

Det är viktigt att studievägledarna ska kunna vägleda teknologer inom program och ska kunna vägleda de som vill byta program. De ska även kunna vägleda övergripande om Chalmers samt hur lagar och förordningar påverkar teknologerna.

§5.6 det på högskolan finns en studievägledning med internationell inriktning.

Det ska finnas internationell studievägledning, både för utländska teknologer som söker information om Chalmers eller redan kommit hit, såväl som för teknologer som vill söka sig utomlands.

- §5.7** **alla inom studerandeservice som har kontakt med ut- och inre-
sande teknologer ska ha goda språkkunskaper i engelska.**
Alla enskilda studentcentrum ska inneha internationell kompetens då Chalmers har utländska teknologer på många av sina mastersprogram.
- §5.8** **internationella teknologer erbjuds service av samma kvalitet
som övriga teknologer.**
Det innebär att alla studentcentrum innehar internationell kompetens och kan ta hand om internationella teknologer.
- §5.9** **handläggningstiden för dispensärenden i en antagnings- eller
examensfråga ej överstiger 1 arbetsvecka.**

5.3 Karriärvägledning

- §5.10 alla teknologer har tillgång till karriärvägledning och kan få vägledning i hur kursval påverkar framtida arbetsmöjligheter.

5.4 Kurator och andra liknande funktioner

- §5.11** **det på högskolan finns åtminstone en kurator anställd.**
Att högskolan har en kurator anställd underlättar kontaktsökandet med denne och leder till att fler teknologer söker hjälp i ett tidigare skede. Teknologernas mentala välmående är av största vikt. Därför ska det finnas en kurator anställd av högskolan. Kuratorn ska ta emot alla typer av ärenden, oberoende av direkt koppling till studierna.
- §5.12** **kurator och person som teknologer kan rådfråga inom t.ex. livsåskådning, etik och moral finns lättillgängligt och centralt belägna i lokaler finansierade av högskolan.**
Närheten till teknologerna är mycket viktig, och ska bevaras. Personen som studenter kan rådfråga inom t.ex. livsåskådning, etik och morals arbete ska innebära kris- och stödsamtal med teknologer oavsett deras religiösa tillhörighet.
- §5.13** **personen som teknologer kan rådfråga angående livsåskådning ska vid behov förmedla kontakt till religiösa företrädare.**

5.5 Lärare

Högskolans lärare bedriver grundutbildning, forskarutbildning, forskning, fortbildning samt samverkan med samhället. Lärare, studerande och administration inom verksamhetsområdena samarbetar för att skapa ett bra klimat på Chalmers.

§5.14 all högskolans personal ska kunna göra sig fullständigt förstådd på svenska eller engelska.

§5.15 Högskolan erbjuder stödfunktion så att språkproblem inte blir ett hinder för att genomföra utbildningen.

§5.16 alla lärare som undervisar på avancerad nivå kan göra sig fullständigt förstådda på engelska

§5.17 alla lärare ska behärska sina ämnen och vara väl förtrogna med kurslitteratur och studier vid en teknisk högskola.

§5.18 undervisningen på Chalmers är av sådant slag att alla, oavsett bakgrund eller tillhörighet, kan tillgodogöra sig den på bästa sätt.

Läraren har en viktig roll som förebild för teknologerna när det gäller attityder och undervisning. Om teknologen blir diskriminerad av sin lärare påverkas teknologen både psykiskt och studiemässigt. Lärarna ska göras medvetna om jämlikhet och anpassa sitt sätt att undervisa efter teknologernas olika bakgrund och förutsättningar. De ska också göras medvetna om mångfald och genusfrågor. Läraren och högskolan ska se det som positivt och utvecklande om teknologgruppen är heterogen. Det är viktigt att läraren skapar en inkluderande miljö i undervisningen.

§5.19 all undervisande personal ska, innan de börjar undervisa, genomgå en obligatorisk utbildning inom pedagogik, kommunikation och jämlikhet samt erbjudas stöd i pedagogiska frågor och kommunikation till teknologerna.

5.6 Tjänstetillsättning

§5.20 högskolan värderar pedagogisk skicklighet lika tungt som ämneskunskaper och forskarmeriter vid anställningar.

Alla som undervisar vid högskolan ska vara goda pedagoger. Pedagogisk skicklighet och pedagogiskt intresse ska väga lika tungt som ämneskunskaper och forskarmeriter vid tillsvidareanställningar och tidsbegränsade anställningar. Pedagogiken som används i undervisningen på högskolan måste hela tiden utvecklas.

§5.21 det ska eftersträvas heterogen fördelning i anställningskommittéer och övriga nomineringsgrupper.

För att så långt som möjligt behandla samtliga sökande rättvist ska en kvalitativ jämlikhet eftersträvas i anställningskommittéer och övriga grupper som har till uppgift att ta fram nomineringar.

§5.22 teknologerna bereds plats i anställningskommittéerna.

Teknologerna ska ha en självklar plats i anställningskommittéerna. Det är viktigt att teknologrepresentanterna inte används till att jämna ut bristande mångfald bland övriga representanter.

§5.23 anställningskommittéer och övriga nomineringsgrupper ges jämställdhetsutbildningar.

§5.24 doktorandtjänster tillsätts genom en öppen rekryteringsprocess där det görs en nationell utlysning i erforderlig tid, konkurren utsatt bedömning och antagning på vetenskaplig grund eller andra vetenskapligt relevanta meriter.

6 Doktorander

Doktorander är i en speciell situation då de både är anställda och studenter och ska därför täckas av de rättigheter och skyldigheter som finns för båda dessa roller. Det är en heterogen grupp, bestående av både nationella och internationella doktorander.

6.1 Anställning och finansiering

- §6.1** doktorander ska vara anställda av högskolan eller annan arbetsgivare och räknas som forskarstuderande.

- §6.2** ingen ska antas till forskarutbildning utan färdig finansiering för hela utbildningsperioden.

- §6.3** en forskarutbildnings finansiering ska vara tillräcklig för att erbjuda en högkvalitativ utbildning, vilket innebär till exempel finansiering för resor till konferenser och forskningsvistelser, utrustning, och liknande.

- §6.4** det ska vara tydligt vilka regelverk som gäller för doktorander, både i egenskap av anställd såväl som i egenskap av student.

- §6.5** en doktorand ska inte förväntas att spendera mer än 40 timmar i veckan på arbete inom sin tjänst.

6.2Handledning

- §6.6** varje doktorand ska ha minst två aktiva handledare.
- §6.7** doktorander ska ha rätt att byta handledare samt att få biträdande handledare, och dessutom påverka valet av dessa.
- §6.8** handledare för doktorander ska ha genomgått handledarutbildning.
Handledarna ska göras medvetna om jämlikhet och anpassa sitt sätt att undervisa efter doktorandernas olika bakgrund och förutsättningar. De ska också göras medvetna om mångfald och genusfrågor.
- §6.9** handledningen är av sådant slag att alla, oavsett bakgrund eller tillhörighet, kan tillgodöra sig den på bästa sätt.
- §6.10** handledare för doktorander ska regelbundet genomgå handledarutveckling.
- §6.11** huvudhandledare ska ha docentexamen eller motsvarande.
- §6.12** handledare ska erbjuda sina doktorander regelbunden och adekvat handledning.
Detta inkluderar även återkoppling inom rimlig tidsram.
- §6.13** handledare ska inte tillåtas handleda fler än ett rimligt antal doktorander så att punkt §6.12 kan upprätthållas.

6.3 Forskarutbildning

- §6.14 doktorander ska ha rätt att vistas i en god och relevant forskningsmiljö.
- §6.15 doktorander ska ges möjlighet att spendera en del av sin studietid vid annat svenskt eller internationellt lärosäte.
- §6.16 doktorander ska ges en reell möjlighet att slutföra sin utbildning, där det ska ges möjlighet att ta ut licentiatexamen inom 2,5 år, men detta ska inte vara något krav eller hinder för fortsatta studier eller för att kunna ta ut doktorsexamen.
- §6.17 doktorander ska ha en individuell studieplan som följs upp minst en gång per år.
- §6.18 den individuella studieplanen ska ställa rimliga krav på doktoranden med hänsyn till forskningsprojektet.
- §6.19 doktorander ska ha möjlighet att tillgodoräkna sig kurser från avancerad nivå, om doktoranden så önskar.
- §6.20 väntetider för obligatoriska GTS-kurser (Generic and Transferable Skills) ska inte överstiga en läsperiod.
- §6.21 doktorander ska ha rätt till pedagogisk utbildning innan institutionstjänstgöring i form av undervisning påbörjas.

6.4 Institutionstjänstgöring

- §6.22** doktorander ska ha rätt att delta i kvalificerad undervisning som en del av sin institutionstjänstgöring.

- §6.23** institutionstjänstgöring ska maximalt utgöra 20 % av en heltidstjänst och ska förlänga doktorandens anställning motsvarande med tiden spenderad på institutionstjänstgöring.

- §6.24** fördelning av institutionstjänstgöring mellan doktorander ska ske på ett transparent och rättvist sätt.

- §6.25** tiden spenderad på institutionstjänstgöring ska räknas på ett transparent och rättvist sätt.

6.5 Övrigt

- §6.26 en forskarutbildning ska ge förutsättningar för fortsatt meritering såväl inom som utanför universitetsvärlden.

- §6.27 all information till doktorander på Chalmers och om forskarutbildningens utformning ska vara tillgänglig på engelska.

7 Studentrekrytering och antagning

Antagningsformerna ska vara av sådant slag att det är de bäst lämpade för utbildningen individerna som börjar studera på Chalmers.

7.1 Studentrekrytering

§7.1 högskolan har aktiva program för rekrytering nationellt såväl som internationellt.

Det är av yttersta vikt att högskolan har ett aktivt program för rekrytering såväl nationellt som internationellt. Detta innebär aktivt arbete för att ge information om vad studier vid Chalmers innebär, såväl som att sprida kunskap om chalmersistens framtida yrkesroll. Högskolan ska ha relevanta mål med framtida rekrytering. Strategier bör läggas utefter de framtagna målen.

§7.2 teknologer ska aktivt delta i studentrekryteringsarbetet.

Det är viktigt att studenter på Chalmers syns i rekryteringsarbetet och därför ska studenter som jobbar med detta upp bära skälig ersättning för sitt arbete.

§7.3 programrekryteringen arbetar efter den centrala studentrekryterings strategin.

§7.4 högskolan har ett långsiktigt program för att öka teknikintresse bland barn och ungdomar.

Det är viktigt att högskolan arbetar med att öka teknikintresset hos yngre (grundskola och tidigare), detta i långsiktigt syfte för studentrekrytering.

§7.5 högskolan ska arbeta för att öka intresset för naturvetenskap och teknik bland på Chalmers underrepresenterade grupper på gymnasiet och grundskolan.

Det är viktigt att högskolan syns och väcker intresset för tekniska utbildningar till exempel genom läxhjälp.

§7.6 högskolan har ett tekniskt basår.

Genom att utöka antalet platser vid det förberedande högskolebasåret breddas rekryteringsbasen. Det är viktigt att högskolebasåret inte ska marknadsföras som en genväg till en plats vid högskolans övriga utbildningar.

7.1.1 Mångfald inom studentrekryteringen

§7.7 högskolan ska ta fram och kontinuerligt arbeta med samt använda alternativa antagningsmetoder för att minska särbehandling vid antagning till högre studier.

Vid antagning får högskolan tillsätta en tredjedel av platserna med alternativa antagningsmetoder. Det är ett användbart redskap för att öka mångfalden på Chalmers och bör utnyttjas i större utsträckning. Syftet med dessa metoder ska vara att få de bästa teknologerna, även om de har svårt att visa upp detta akademiskt.

§7.8 glappet mellan gymnasiet och högskolestudier på Chalmers ska minska utan att sänka kraven.

Det är viktigt att framtida studenter är väl förberedda för studier vid Chalmers. Högskolan kan exempelvis arrangera sommarkurser eller seminarier på campus, eller visa upp förebilder från Chalmers.

§7.9 informationen om Chalmers alltid är sanningsenlig och håller hög kvalitet.

Högskolans rekrytering ska baseras på relevant information utifrån den faktiska situationen på Chalmers för att ej locka presumtiva studenter till något som de inte vill studera.

§7.10 högskolan ska aktivt arbeta för en breddad rekrytering.

Högskolan ska kvalitativt rekrytera de bästa studenterna oavsett kön, bakgrund eller annan tillhörighet. För att öka antalet sökande från underrepresenterade grupper bör arbete bedrivas med att rikta rekryteringsinsatser mot just dessa, för att visa att alla är lika välkomna till och har lika bra chanser att klara sig på Chalmers oavsett bakgrund.

§7.11 högskolan utreder varför könsfördelning och etnisk bakgrund varierar mellan olika utbildningar på Chalmers.

Det är viktigt att kartlägga vilka faktorer som kan påverka den kvalitativa integreringen av etnisk mångfald i högskolan och samhället i övrigt. En sådan bör sedan ligga till grund för en handlingsplan för breddad rekrytering med fokus på etnisk tillhörighet. På samma sätt bör liknande studier även utföras gällande könsfördelning, resulterande i en handlingsplan. Handlingsplanerna ska även innefatta hur högskolan kan nå ut till nya potentiella studentgrupper för att rekrytera de bästa studenterna.

7.2 Antagning

§7.12 högskolan har tydliga regler för behörighet till samtliga program samt att reglerna ska vara tillräckliga för att alla individer som sedermera antas klarar utbildningen.

De studenter som antas till studier vid Chalmers ska vara de som har störst möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. Viktigast är dock att de gjort ett aktivt val samt har motivation och vilja till tekniska studier. Det är viktigt att slå fast i den särskilda behörigheten vilka förkunskaper som är nödvändiga för studier vid Chalmers. Högskolan bör inte anta fler studenter än att undervisningskvaliteten bibehålls och utvecklas.

§7.13 kvotering inte ska användas vid antagning där tillförlitliga bedömningsgrunder finns.

Kvotering ska inte användas för att öka mångfalden på Chalmers då det finns icke särbehandlande lösningar. Dock har högskolesystem i världen olika betygssystem vilket gör det svårt att anta de bästa studenterna. Genom att ge kvoter till olika högskolor ökas sannolikheten att få de bästa teknologerna.

8 Likabehandling

Högskolan har det yttersta ansvaret för att verka för en jämlik högskola, där alla ska ha samma reella rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Teknologer på Chalmers ska inte drabbas av orättvisor på grund av sin bakgrund eller tillhörighet. Alla ska ha fullgoda möjligheter att studera och medverka på fritidsaktiviteter på Chalmers. Alla anställda och teknologer ska vara medvetna om jämlikhetsfrågor och få möjligheten till att reflektera över sin egen attityd. Mångfald berikar utbildningen och ska därför eftersträvas och aktivt verkas för.

8.1 Högskolan

- §8.1** högskolans organisation ska präglas av kvalitativ jämlikhet.
- §8.2** **alla institutioner och utbildningsområden på Chalmers ska ha både en jämställdhetsplan och en likabehandlingsplan som inkluderar teknologer och utbildning.**
Högskolan är enligt lag skyldig att upprätta planer för både jämställdhets- och likabehandlingsarbete. På Chalmers måste dessutom varje institution utarbeta en egen jämställdhetsplan, som även bör omfatta teknologer och utbildning. Samma förhållanden bör gälla likabehandlingsplanerna. Planerna ska vara uppdaterade och deras innehåll ska vara relevant och tillräckligt omfattande.
- §8.3** **högskolan ska öka kunskapen hos sina anställda om jämlikhetsfrågor i grundutbildningen och forskningen.**
Alla högskolans anställda, speciellt lärare och studievägledare, har en viktig roll för teknologernas trivsel och därför ska alla anställda ha kunskap om vad jämlikhet innebär och använda den kunskapen i sitt arbete. Det är viktigt att jämlikhetsarbete införlivas i hela verksamheten och medvetet används på daglig basis.
- §8.4** **teknologerna informeras om var denne kan ta del av jämställdhets- och likabehandlingsplanerna.**
Det ska tydligt framgå vart teknologen ska vända sig vid negativ särbehandling. Högskolan ska ta varje indikation på diskriminering på största allvar och se till att lämpliga åtgärder vidtas, oavsett om det är en lärare eller en teknolog som har varit den som diskriminerat.
- §8.5** **det på högskolan finns en eller flera jämlikhetskoordinatorer anställda.**
Det ska på högskolan åtminstone finnas en jämlikhetskoordinator för att arbetet med dessa frågor ska få kontinuitet och tyngd. Arbetet ska innebära ansvaret för att samordna jämlikhetsarbetet på högskolan, utbilda personal och teknologer inom ämnena samt utreda frågor som har med ämnena att göra.

- §8.6** högskolan ska bedriva ett aktivt attitydförbättrande arbete för frågor rörande etnisk och social mångfald inom högskolan. Arbetet ska vara riktat mot såväl teknologer som anställda vid högskolan.
- §8.7** de styrdokument som finns på högskolan ska minst röra de lagstadgade diskrimineringsgrunderna samt alla typer av trakasserier.
- §8.8** anställda på högskolan ska ta del av likabehandlingsutbildningar.
Hela högskolans organisation ska genomsyras av en jämlik attityd. Alla anställda ska genomgå utbildning inom mångkulturellt arbetssätt samt jämlikhetsarbete i högskolan.
- §8.9** teknologer ska få kunskap om genus- och mångkultur, vilken ska integreras i alla programutbildningar, dock inte nödvändigtvis i alla kurser.
- §8.10** högskolan vid behov tar fram riktade insatser för att stödja teknologer med särskilda behov.
- §8.11** Högskolan stöttar teknologerna och kåren i deras jämlikhetsarbete, genom personal, ekonomiskt stöd och andra lämpliga metoder.
- §8.12** högskolan ska behandla alla teknologer likvärdigt, oavsett hur studierna finansieras.
Högskolan ska inte göra någon särskiljning mellan betalande teknologer och statligt finansierade teknologer, eller särskilja olika grupper av betalande teknologer, med avseende på teknologens rättigheter och skyldigheter.
- §8.13** könsneutrala toaletter finns lättillgängligt på alla delar av campus.

8.2 Mångfald

§8.14 högskolan ska motverka all typ av utanförskap. Högskolan ska samarbeta med studentkåren i dessa frågor.

Ett vanligt problem är att det ofta glöms bort att människor med utländsk bakgrund utgör en heterogen grupp. En gemensam nämnare är att dessa individer på olika sätt riskerar att missgynnas och i många fall diskrimineras.

§8.15 högskolan uppmärksammar förekomsten av och arbetar aktivt med att motverka diskriminering och kränkande särbehandling.

Ingen ska känna sig kränkt eller bli diskriminerad som individ eller som grupp på Chalmers, och ingen ska tveka att söka sig till Chalmers på grund av rädsla för att bli kränkt eller diskriminerad.

§8.16 anställda, speciellt lärare och studievägledare, ska vara insatta i situationen för minoritetsgrupper.

8.3 Funktionsvariation

- §8.17** det på högskolan finns personer med särskilt ansvar för att handha ärenden rörande funktionsvariationer.
- §8.18** alla teknologer på Chalmers ska ha möjlighet till full delaktighet i sina studier.
Likabehandling för personer med funktionsvariation, permanent såväl som tillfällig, innebär möjlighet till full delaktighet och att alla har samma möjlighet till service, hjälp och information. Alla typer av funktionsvariationer är inte synliga. Det kan även innebära psykiska eller neuropsykiatriska begränsningar eller läs- och skrivsvårigheter. Det är viktigt att ha förståelse för dessa icke synliga funktionsvariationer, samt att de inte på något sätt förringas. Det ska aldrig bli en ekonomisk diskussion kring de hjälpmedel och anpassningar som kan behövas för att teknologer med funktionsvariation ska kunna bedriva sina studier på Chalmers. Det är individens behov som ska tillgodoses och stå i centrum.
- §8.19** alla teknologer ska i största möjliga mån ha möjlighet till full delaktighet i fritidsaktiviteter som äger rum på Chalmersområdet eller i högskolans regi.
Samma förutsättningar som för studier bör gälla för fritidsaktiviteter inom Chalmers.
- §8.20** teknologer som har särskilda behov i samband med studier eller tentamen får dessa tillgodosedda.
Såväl utbildning som studiemiljö ska vara anpassad och tillgänglig för teknologer med särskilda behov så att de kan delta på lika villkor. Teknologer med särskilda behov ska ha full tillgång till hjälpmedel för att klara av studierna på Chalmers. Vidare ska det ses som en självklarhet att särskilda behov i samband med tentamen tillgodoses.
- §8.21** Chalmersområdet samt dess lokaler ska i största möjliga mån vara anpassade för att erbjuda full tillgänglighet även för personer med funktionsvariation.
- §8.22** alla om- och tillbyggnationer på campus helt uppfyller kraven på full tillgänglighet.

§8.23 tillfälliga lokaler inte erbjuder sämre tillgänglighet än permanenta.

Vid ombyggnader på Chalmers är det viktigt att vägar inte spärras av. De tillfälliga lösningarna drabbar oftast teknologer med funktionsvariation hårt.

§8.24 det finns vilorum tillgängliga samt att det finns klar och tydlig information om hur dessa tillgås.

Det är viktigt för teknologer med behov av vilorum att det finns tillgång till vilorum i närheten av undervisningslokaler. Teknologer med behov av dessa ska även få information om var vilorummen finns.

§8.25 alla teknologer ska få information från högskolan om sina rättigheter och möjligheter till hjälpmedel vid tillfällig eller permanent funktionsvariation.

Teknologer med funktionsvariation på Chalmers ska få information av högskolan om sina rättigheter och tillgänglig service. Högskolan ska inte skönmåla bilden utan hålla sig till saklig information om studiesituationen och om vilka hinder och möjligheter som finns för teknologer med funktionsvariation på Chalmers. Högskolan måste ge råd och stöd så att teknologens svårigheter i den dagliga situationen på Chalmers undanröjs. Det ska vara klart och tydligt vart teknologer ska vända sig för att få den hjälp och det stöd som behövs. Vidare ska högskolan informera om vart teknologer kan vända sig om de behöver få ett funktionsvariation dokumenterat.

9 Studie- och arbetsmiljö

En god arbetsmiljö är en förutsättning för goda studieresultat. Alla måste kunna studera utan att riskera sin hälsa. Ett helhetsgrepp om arbetsmiljön krävs, eftersom den totala arbetsmiljön skapas av en samverkan mellan fysisk och psykosocial miljö. Genom att uppmärksamma och åtgärda brister i arbetsmiljön förebyggs arbetsskador och en god studiemiljö uppnås. Det får aldrig vara så att arbetsmiljöproblem hindrar eller försvårar för någon att delta i utbildningen. Teknologen ska ha realistiska möjligheter att påverka missförhållanden i studie- och arbetsmiljön.

9.1 Studenters arbetsmiljö

- §9.1 arbetsmiljöproblem, vare sig de är av fysisk eller psykosocial karaktär, aldrig får påverka någons studier negativt.**
Genom att uppmärksamma och åtgärda brister i arbetsmiljön förebyggs arbetsskador och en god studiemiljö uppnås.
- §9.2 Högskolan ska ha en tydlig delegationsordning för ansvar gällande studenters arbetsmiljö på varje program.**
Den arbetsmiljöansvariga ska verka för att den fysiska och psykosociala arbetsmiljön på programmet, såväl på grund- som avancerad nivå, är god.
- §9.3 Högskolan ska tillse att den arbetsmiljöansvariga på varje program har tillräckliga resurser för att säkerställa en god arbetsmiljö.**
Resurser inkluderar tid, pengar, kunskap och befogenheter.
- §9.4 teknologernas arbetsmiljö ska behandlas i för ändamålet anpassade grupper bestående av högskolerepresentanter och teknologer.**
Det är viktigt att studerandearbetsmiljöombud har sådan grundläggande rättighet som rösträtt i samma omfattning som övriga inblandade i skyddsarbetet. Studerandearbetsmiljöombud ska tillsammans med högskolerepresentanter sitta med i en lokal grupp som har till uppgift att bevaka den fysiska och psykiska arbetsmiljön på programmet.
- §9.5 teknologer ska vara representerade i organisationen av arbetsmiljöarbetet och högskolan ska ta deras åsikter i särskilt beaktande.**
- §9.6 teknologer ska ha samma förutsättningar för god arbetsmiljö som anställda även i praktiken.**
- §9.7 högskolan ska erbjuda utbildning för studerandearbetsmiljöombuden.**
Studerandearbetsmiljöombud ska ha rätt till för målgruppen anpassad utbildning, vilken ska bedrivas på lämplig tid för teknologerna. Möjligheten att följa obligatoriska kurser ska inte påverkas av att teknologen fungerar som arbetsmiljöombud.

9.2 Fysisk studie- och arbetsmiljö

- §9.8 högskolans lokaler uppfyller ställda krav på ergonomi, klimat, ventilation, belysning, akustik och lokalvård.**
Den optimala undervisningslokalen är utformad så att kontakten mellan föreläsare och teknologer är god, samt att ställda krav på ergonomi, klimat, ventilation, belysning, akustik, säkerhet och lokalvård uppfylls. En god arbetsmiljö är förutom ett grundläggande krav ett konkurrensmedel när det gäller att attrahera teknologer till Chalmers.
- §9.9 teknologernas lokaler diskuteras i ett av högskolan och studentkåren gemensamt definierat forum.**
För att markera vikten av bra lokaler för undervisning och studier ska det på högskolan finnas någon form av forum med teknologrepresentation där lokalerna på Chalmers diskuteras ur ett teknologperspektiv.
- §9.10 lokalerna för undervisningen på ett program ska planeras för att undvika långa transportsträckor för teknologerna.**
Det är viktigt att kunna ta sig mellan undervisningslokalerna på 15-minutersrasterna utan att detta blir ett stressmoment.
- §9.11 högskolan måste ta ett ansvar för de ökade resekostnader det kan innebära med undervisning på två campus.**
- §9.12 högskolans lokaler och utomhusmiljö ständigt utvecklas för att öka trivseln hos teknologerna.**

9.2.1 Datorer och IT-infrastruktur

- §9.13** **det finns god tillgång till datorsalar.**
Då stor del av utbildningen kräver datorarbete är det viktigt att det finns god tillgång till datorer.
- §9.14** **det ska finnas stabilt, trådlöst nätverk över hela campus.**
Tillgången till trådlöst nätverk ska täcka hela campusområdena och ha tillräckligt hög belastningsförmåga.
- §9.15** **det för teknologerna finns fullgod IT-support för högskolans datorer och programvaror.**
- §9.16** **programvara som används i utbildningen ska vara uppdaterad, kommersiellt gångbar och finnas tillgänglig för berörda teknologer.**
För att teknologerna ska vara så väl förberedda som möjligt inför arbetslivet är det viktigt att programvara som används i utbildningen är relevant sett till vilken programvara som används i akademien och i näringslivet. Programvaran ska finnas tillgänglig både på högskolans datorer och i största möjliga mån för installation på egenadministrerade datorer.

9.2.2 Studieplatser

- §9.17 det ska finnas studieplatser i tillfredsställande omfattning.**
Det ska finnas studieplatser utspridda över båda campus, både för enskilda och grupper, vilka ska vara tillgängliga hela dygnet.
- §9.18 alla teknologer ska ha tillgång till alla studieplatser.**
Detta för att lokalerna ska användas optimalt och att studiemiljön för studenterna kan varieras. Däremot bör inte alla teknologer ha tillgång till personliga arbetsplatser såsom rit-salar, kurslabb och liknande. Möjligheten att boka studieplatser bör begränsas för att ge alla en rimlig chans att få tillgång till alla lokaler.
- §9.19 studieplatsernas utformning präglas av en variation för att kunna uppfylla de olika behov som finns.**
Då behoven är varierande ska det finnas god tillgång både till mindre grupprum och till läsesalar.
- §9.20 studieplatser finns både centralt på campusen och i närhet till lärare.**
Alla teknologer ska kunna studera i lokaler som ligger nära undervisningslokaler och lärarnas kontor för att främja studiemiljön och samarbetet.
- §9.21 det ska finnas ett stort utbud av tysta läsplatser och grupprum både på campus Johanneberg och campus Lindholmen.**

9.3 Psykosocial studie- och arbetsmiljö

- §9.22 teknologerna ska ha inflytande över sin studiesituation.**
Alla teknologer ska ha möjlighet att påverka sin studiesituation och det ska finnas vägar för teknologer att påpeka fel och brister och få dem åtgärdade.
- §9.23 lärare såväl som teknologer och andra anställda har en bra attityd, med hörnstenarna: respekt, förståelse och god vilja.**
Den attityd som lärare visar mot teknologer betyder mycket för motivationen till studier. Det är viktigt att de undervisande institutionerna visar en god vilja att hjälpa de teknologer som söker svar på frågor. Teknologer ska alltid känna sig välkomna på institutionerna, oavsett om konsultationstid erbjuds eller ej. Undervisningen ska vara utformad så att teknologen kan delta aktivt. Delaktighet i planering och utformning av undervisningen är viktigt för välbefinnandet.
- §9.24 alla teknologer ska informeras om vart de kan vända sig för att få hjälp med stressrelaterade problem.**
- §9.25 alla fall av trakasserier som kommer högskolan eller studentkåren till kännedom tas på allvar och utreds, oavsett vem som blivit kränkt eller vem som har kränkt någon annan.**
Studentkåren tolererar inte någon form av trakasserier, oavsett hur subtila eller oskyldigt menade de än är. Trakasserier kan innebära allt ifrån kränkande tillmälen till fysiska närmanden. Detta gäller såväl mellan anställda och teknologer som teknologer emellan. Den som har blivit utsatt för trakasserier ska veta vem denne kan prata med om händelsen och var hjälp kan fås. Därför ska information gå ut om vart teknologen kan vända sig.
- §9.26 högskolan i samråd med studentkåren upprättar en handlingsplan för hur fall av trakasserier ska hanteras, samt att en sådan plan finns tillgänglig för alla teknologer. Handlingsplanen bör beskriva agerandet.**
Handlingsplanen bör beskriva agerandet då fall av trakasserier upptäcks så att både offer och förövare får hjälp. Det är också viktigt att det klargörs vilka eventuella disciplinåtgärder som kan bli aktuella. Viktigast är information till teknologerna om tillvägagångssätt och kontaktpersoner då de blivit utsatta för trakasserier.

§9.27 institutionerna uppmuntrar teknologer till besök.

För att teknologerna ska få en inblick i institutionernas arbete och den forskning som bedrivs, bör möjlighet ges att göra besök vid institutionerna. Det är därför viktigt att lokaler planeras så att institutionerna är lättillgängliga för teknologer och vice versa. Institutionslokaler bör också vara öppna dagtid.

9.4 Teknologsektionslokaler

§9.28 teknologsektionslokaler ska finnas i anslutning till de undervisningslokaler som respektive teknologsektion företrädesvis använder.

För att uppnå en tillfredsställande social studiemiljö bör det finnas lokaler i anslutning till undervisningen där teknologer kan vistas för att bedriva gemensam sektionsverksamhet. Alla teknologsektioner ska därför ha teknologsektionslokaler. Lokalerna ska vara utformade så att verksamhet såsom möten, studier och fester kan bedrivas i dem samt att möjlighet till att laga och äta mat finns. Det är även viktigt att alla sektioner har ensam tillgång till åtminstone en del av sina teknologsektionslokaler.

§9.29 lunchplatser i tillräcklig omfattning för programmets teknologer tillhandahålls i anslutning till teknologsektionslokalerna.

§9.30 alla teknologsektioner ska ha en brandklassad och försäkrad teknologsektionslokal.

§9.31 högskolan ska i samråd med studentkåren reglera ett dokument med riktlinjer för teknologsektionslokaler.

Tillgången samt vad som avses med lägst godtagbar storlek och standard på teknologsektionslokalerna ska regleras i ett av högskolan tillsammans med studentkåren upprättat dokument med riktlinjer för teknologsektionslokaler. Storleken bör bero på antal teknologer inom teknologsektionen och det ska även framgå att det är minsta accepterade storlek som regleras.

9.5 Föreningslokaler

- §9.32 högskolan ska tillgodose de lokalbehov som finns hos studentkårens och teknologsektionernas föreningar och kommittéer.**
Föreningsverksamhet är viktig för att skapa en god social miljö och trivsel för de studerande på Chalmers. Det är därför viktigt att högskolan i största möjliga mån tillgodoser det behov av föreningslokaler som finns hos de studerande. Föreningarna som drivs av studerande på Chalmers bedriver ett omfattande arbete i syfte att förbättra såväl den rent sociala miljön som studiemiljön på campus. De har till viss del stora lokalbehov som högskolan bör uppfylla.
- §9.33 föreningar och kommittéer knutna till teknologsektioner ska tillhandahållas lokaler i anknytning till dessa.**
Om en förening har anknytning till någon teknologsektion bör lokalen ligga i nära anslutning till sektionens övriga verksamhet. Lokaler ska i första hand upplåtas till föreningar anslutna till studentkåren och dess teknologsektioner samt därefter till andra föreningar som bedriver verksamhet som riktar sig till en stor del av de studerande vid Chalmers.
- §9.34 föreningslokaler ska upplåtas hyresfritt.**
För att främja sociala aktiviteter på Chalmers ska inte föreningarna belastas ekonomiskt för sina lokaler. Lokalhyrorna är orimligt höga i förhållande till de intäkter föreningarna får genom sina medlemmar.

10 Studieekonomi

En god och trygg ekonomi under studietiden skapar en grund för att studenten ska känna välbefinnande, kunna tillgodogöra sig utbildningen och prestera goda studieresultat. De ekonomiska villkor som erbjuds studenterna ska vara av en sådan art att de inte riskerar att rasera den personliga ekonomin på grund av högre studier.

Studiemedel utgör grundstommen i sammanhanget. Utbildningen har stor betydelse för individens utveckling och bör därför ses som en personlig investering. Utbildningen har också ett stort värde för samhällets utveckling ur ekonomiska, kulturella och demokratiska perspektiv. Alltså bör det ligga i statens intresse att uppmuntra folk att utbilda sig genom att erbjuda goda ekonomiska villkor.

10.1 Studiemedel

- §10.1** reglerna för studiemedel ska vara utformade så att de ej påverkar hur Chalmers utbildningar genomförs.
- §10.2** studiemedel ska ges baserat på antalet studietimmar per läsår. Det ska vara möjligt för Chalmers att utforma sina utbildningar med färre antal läsveckor än 40 utan att teknologernas möjlighet att få studiemedel för heltidsheltidsstudier begränsas. Systemet för studiemedel ska vara enkelt och överskådligt samt tillgodose behoven hos så många individer som möjligt.
- §10.3** staten garanterar studielån även för studenter som genom vanlig kreditprövning inte skulle bli godkända som låntagare. Alla ska ges möjlighet till studier och därmed är det viktigt att alla kan få studiemedel för att kunna ha skälig levnadsstandard.
- §10.4** nivån på studiemedlet ska vara sådan att studenten garanteras en skälig levnadsstandard enligt Konsumentverket.
- §10.5** tiden för hantering av ansökan om studiemedel ej får överstiga två veckor. Det är viktigt att studenterna vet om sina förutsättningar innan de börjar studera.
- §10.6** dispens för ytterligare studiemedelsutbetalningar vid överskriden tidsgräns ska ges då särskilda skäl föreligger.
- §10.7** byte av utbildningsprogram ska räknas som synnerligt skäl vid ansökan om förlängd utbetalningsperiod av studiemedel. Valet av högskolestudier är av största vikt för resten av individens liv. Om studenten upptäcker att det val den har gjort inte är det rätt, ska det finnas möjlighet att byta utbildning och få studiemedel för att slutföra den utbildningen. Möjlighet till studiemedelsbetalningar ska vara uppåt begränsade i tiden, men då synnerliga skäl föreligger ska dispens kunna ges för ytterligare studiemedelsutbetalningar.

§10.8 maximalt antal veckor studiemedel på högskolenivå minst är 240 veckor.

Det motsvarar sex års heltidsstudier vilken är den tiden flera lägger på sina studier vid Chalmers. Då basåret räknas på en separat kvot som övriga högskolestudier belastar detta därför inte dessa 240 veckorna. Det ska även finnas möjlighet att läsa kurser under sommaren.

10.1.1 Bidrag och lån

§10.9 studiemedlet ska vara stort nog att ingen väljer bort högre studier.

För att underlätta den ekonomiska bördan för den enskilde studenten ska staten ge möjlighet till studiefinansiering genom såväl lån som bidrag. Samma finansieringsmöjligheter ska ges oberoende av hur studenten väljer att finansiera sina studier i övrigt.

§10.10 inga avgifter för att erhålla studiemedel ska tas ut.

Mängden tilldelade medel ska vara lättöverskådlig. Därför ska inga avgifter för att erhålla studiemedel tas ut.

§10.11 studiemedlet räknas upp mot prisbasbeloppet varje år.

§10.12 studiemedlets fördelning mellan bidrag och lån ska vara lika.

Den mest prioriterade åtgärden för bättre studentekonomi är att studiemedlet höjs. Efter en genomförd höjning bör fördelningen gradvis ändras till dess att balansen mellan bidrag och lån är lika. En sådan åtgärd ökar drivkraft för högre studier.

10.1.2 Utlandsstudier

§10.13 studenter som vill genomföra hela eller delar av sin utbildning utomlands ska beviljas studiemedel enligt samma meritprövning som råder för studier i Sverige.

Staten har del av ansvaret att underlätta för studenter som vill läsa utomlands. Ekonomin ska inte vara ett hinder, utan studiemedelssystemet ska erbjuda alternativ även då studenten väljer att förlägga delar av sin utbildning utomlands. Villkoren för studiemedel vid utlandsstudier ska inte på något sätt vara sämre än vid studier i Sverige.

§10.14 studenter som väljer att genomföra en hel eller delar av sin utbildning, inklusive praktik, utomlands ska erbjudas möjligheter till tilläggs lån för att bekosta eventuella merkostnader.

Det ges möjlighet att ta tilläggs lån för att kunna täcka eventuella merkostnader som uppstår, t ex terminsavgifter eller högre bostadskostnader. Denna möjlighet ska ges även vid utlandspraktik, om denna är del av utbildningen.

10.1.3 Prövning för studiemedel

§10.15 meritprövning ska ske på likvärdigt sätt för alla svenska studenter.

Detta med hänsyn taget till varierande upplägg av och innehåll i utbildningen. Studenten ska vara meriterad för nya studiemedel då denne blivit godkänd på ett rimligt och i förväg fastställt antal poäng. Meritbedömningen ska endast göras för den tid då studenten erhållit studiemedel. Möjlighet bör även finnas att under tid utan studiemedel ta igen missade poäng för att uppnå fastställd poängnivå.

§10.16 den poängnivå som krävs för meritering till förnyade studiemedel ska fastställas av CSN och högskolan i samråd.

Hänsyn bör tas till den höga arbetsbelastningen på de tekniska högskolorna. Då arbetsbelastning per poäng varierar kraftigt mellan olika huvudområden bör studiemedlet anpassas till faktiskt arbetsbelastning per poäng och hänsyn tas till om studenter har möjlighet till extraarbete under skoltid.

§10.17 särskilda skäl ska kunna åberopas vid meritprövning.

Särskilda skäl bör vara händelser som påverkar den studerande i en så stor omfattning att studieresultaten påverkas negativt. Det kan till exempel röra sig om byte av utbildningsprogram, anhörigs bortgång och fackligt arbete.

§10.18 det ska finnas en lokal samrådsgrupp med representanter från högskolan, studentkåren och CSN.

Samrådsgrupp ska finnas för att beakta de fall när meritkraven på grund av särskilda skäl inte uppfyllts. I den lokala gruppen ska representanter från CSN, studentkåren och högskolan ingå. Att vid ett tidigare tillfälle ha varit i samrådsmöte med CSN ska inte påverka teknologens förutsättningar.

§10.19 beslut i samband med prövning ska kunna överklagas till högre instans.

§10.20 meritkraven för beviljande av studiemedel ska vara lägre efter första året än efter senare år.

Förstaårsstudenter presterar ofta ett lågt resultat då de ej är vana vid den höga studietakten vid Chalmers.

10.1.4 Återbetalning

§10.21 återbetalningen är inkomstrelaterad och maximerad till rimlig del av inkomsten.

Återbetalningen får inte undergräva den enskildes ekonomi och måste vara kopplad till individens i tiden skiftande betalningsförmåga. Återbetalningen ska därför vara inkomstrelaterad och maximerad till en rimlig del av inkomsten. Övergången från inkomstrelaterad återbetalning till återbetalning baserad på skuldens storlek har inneburit allvarliga försämringar för de återbetalningsskyldiga.

§10.22 återbetalningskrav av studielånet ej ska påbörjas tidigare än 12 månader efter avslutade studier.

§10.23 villkoren för tagna lån ej får försämrars i efterhand.

Tydliga regler för återbetalning är viktigt. Studielånet bör ses som ett avtal mellan studenten och staten. Studenten måste kunna överblicka effekterna av återbetalningen och reglerna får inte försämrars retroaktivt.

§10.24 återbetalning ej ska krävas under registrerat studieuppehåll.

§10.25 hela studieskulden avskrivs vid ålderspension, dödsfall eller då synnerliga skäl föreligger.

10.2 Studieavgifter

§10.26 utbildningen ska vara avgiftsfri för individen.

Enligt riksdagsbeslut måste studieavgifter bekosta studier för inresande studenter från utanför EES-samarbetet och Schweiz. Högskolans inrättande av ett stipendiesystem möjliggör för dessa studenter att delta i utbildningen på lika villkor som övriga studenter. Ett stipendium från högskolan ska finansiera den enskilde studenten utbildning och inte dess levnadskostnader.

§10.27 Fördelningen av Chalmers stipendier ska säkerställa att Chalmers får de bästa studenterna samt en internationell miljö.

Stipendiaterna väljs ut på akademiska meriter och ej på ekonomiska förutsättningar.

10.3 Rabatter

§10.28 alla studenter ska ha rätt till rabatter på nationella, regionala och lokala resor.

Då bostadsbrist bland både studenter och övriga råder, är det viktigt att göra det möjligt att bo på platser som inte ligger i omedelbar närhet till campus. Med studentrabatter på de regionala och lokala färdmedlen öppnas möjligheter att bosätta sig på längre avstånd från campus utan att för den skull drabbas ekonomiskt. Vidare ska inte heller avståndet från ursprungsorten behöva påverka valet av högskola.

§10.29 studentanpassade priser och rabatter på för studenter relevanta tjänster och produkter ska finnas tillgängligt.

Exempel på relevanta tjänster innefattar sport- och kulturella arrangemang.

10.4 Bostadsbidrag

§10.30 alla studenter, oavsett ålder, inkomst, boende- och familjesituation, ska vara berättigade till att söka bostadsbidrag.

Alla studenter ska vara berättigade att söka bostadsbidrag. Bidragets storlek samt rätten till detsamma ska inte vara beroende av studentens ålder.

§10.31 rätt till bostadsbidrag prövas terminsvis för studenter.

Studenter har olika inkomst under olika perioder. Till exempel under sommaren är inkomsten ibland betydligt högre än under resten av året på grund av arbete.

10.5 Alternativ inkomst

§10.32 studenter ska ha möjlighet till tillgång av annan inkomstkälla under perioder då studiemedel ej är tillgängligt.

Eftersom studenter är en ekonomiskt utsatt grupp som inte har en säkerhetsställd ekonomi under tidsperioder då studiemedel inte uppbärs, såsom sommaruppehåll, så ska det finnas möjlighet till en annan inkomstkälla.

11 Trygghet och hälsa

Kapitlet syftar i huvudsak på de rättsliga regler och lagar som ger alla medborgare en social grundtrygghet, det som kallas det svenska socialförsäkringssystemet. Studenter rättigheter inom detta system skiljer sig i vissa fall från andra grupper, ett missförhållande som inverkar menligt på studenternas sociala skyddsnät. Studentkåren anser att studenter ska kunna upprätthålla skälig levnadsstandard. Detta krav gäller naturligtvis även vid tillfällen då studentens sociala förhållanden förändras.

Privata försäkringar tecknade med försäkringsbolag berörs inte i det följande resonemanget.

11.1 Sjukdom

§11.1 studenter ska ha samma karenstid som en normal tillsvidareanställd förvärvsarbetare.

Om studenten blir sjukskriven idag fås ingen sjukpenning, men väl möjligheten att behålla studiemedlen. Om studenten är sjuk mer än 30 dagar skrivs lånedelen av och meritkraven från CSN ska minska i förhållande till sjukskrivningens längd. Det innebär i praktiken en månads karenstid för studenter, vilket inte är acceptabelt.

§11.2 studenter ska ha möjlighet att sjukskriva sig på deltid.

Idag har studenter inte möjlighet att sjukskriva sig på annat än heltid. Eftersom studenter, likväl som andra grupper i samhället, kan ha behov av att sjukskriva sig på deltid kräver studentkåren att denna möjlighet införs fullt ut även för studenter.

11.2 Skador i samband med studier

§11.3 studenter som skadats i samband med studier ska ha rätt till ersättning på samma villkor som förvärvsarbete.

Studenter kan drabbas av skador i samband med sin huvudsysselsättning, vilken för studenter är studier. Om så sker ska studenter ersättas av huvudman för utbildningen på samma villkor som förvärvsarbete. Likaså ska bedömning av skadan ske på samma sätt som för förvärvsarbete.

11.3 Preventivt arbete

- §11.4 **kostnader för förebyggande arbete med psykisk ohälsa ska betäckas av programmen.**
Insatser kan göras av teknologsektionerna men omkostnader ska täckas av programmen.

11.4 Studenthälsovård

§11.5 studenthälsovården ska koncentrera sig på förebyggande och kurativ verksamhet.

Studenthälsovårdens primära mål ska vara att verka förebyggande och kurativt och på så vis förhindra förseningar och avbrott av studierna på grund av sjukdom. Studenthälsovården ska främst vara vårdande och rådgivande i studierelaterade problem och sjukdomar och ägna sig åt exempelvis praktiska åtgärder och råd till studenter, studentkåren och högskolan för att förhindra att fysisk eller psykisk överbelastning blir bestående och utvecklas till sjukdom. För att oönskade effekter i studiemiljön lättare ska upptäckas bör studenthälsovården bedriva ett långtgående samarbete med studievägledningen, studentkåren och högskolan på lokal nivå.

§11.6 studenthälsovården ska ha sådan omfattning att den är tillgänglig för alla teknologer på Chalmers.

Studenthälsovården ska ha kapaciteten att tillgodose hela behovet av studenthälsovård på Chalmers. I linje med principen för studenthälsovård ska vården drivas i sådan omfattning och med målsättningen att förseningar och avbrott i studierna undviks i största möjliga mån. Högskolan ska därför tilldela studenthälsovården tillräckligt med resurser för att uppnå denna målsättning.

§11.7 det ska finnas ett tydligt samarbete mellan primärvård och studenthälsa eller företagsvård.

§11.8 alla teknologer som vill ska ha möjlighet till hälsorådgivning hos studenthälsovården.

11.4.1 Högskolans ansvar

§11.9 det på högskolan finns ett forum med teknologrepresentation som har till uppgift att behandla frågor som rör studenthälsovården.

Då huvudmannskapet för studenthälsovård ligger på högskolan ser studentkåren det som naturligt att högskolorna tar ansvar och visar engagemang för studenthälsovårdens drift. Därför måste högskolan ha ett forum där studenthälsovårdens verksamhet samordnas, behandlas och planeras. Här ska studenterna vara representerade.

§11.10 teknologer ges möjlighet till representation i styrelsen för den verksamhet som erbjuder studenthälsovård.

Eftersom teknologerna är målgruppen för studenthälsans verksamhet är det också givet att de ska ha stort inflytande över verksamheten. I vilken form högskolan än väljer att tillhandahålla studenthälsovård ska teknologerna ges möjlighet till representation i verksamhetens styrelse.

§11.11 högskolan sprider information om studenthälsan bland teknologerna.

Högskolan ska se det som en viktig uppgift att sprida information om studenthälsovården bland teknologerna så att alla vet om att den finns och vilken hjälp som erbjuds där.

§11.12 det ska finnas tillgång till stöd och behandling för studenter med psykisk ohälsa.

11.5 Föräldraskap

§11.13 studerande föräldrar ska ha rätt till ett tilläggsbidrag som ej är kopplat till studiemedlen.

Det måste vara möjligt att studera som förälder. Det ska också vara möjligt att som student vara föräldraledig utan att de ekonomiska villkoren försämras. Studerande med försörjningsplikt för barn ska ha rätt till extra bidrag som ej är kopplade till studiemedlen. Studiemedelssystemet ska vara renodlat så att de sociala förmåner som alla medborgare med försörjningsplikt för barn har rätt till, inte betraktas som studiemedel.

§11.14 studenter ska ha möjlighet att vara föräldralediga på deltid.

§11.15 studenter ska ha möjlighet att överlåta rätten till vård av sjukt barn till annan person.

Vård av sjukt barn ska kunna ske på samma villkor som för förvärvsarbetande.

§11.16 en doktorand som är föräldraledig ska ha rätt till ersättning motsvarande 90% av doktorandens lön, utan att det belastar ett enskilt forskningsprojekt eller avdelning.

11.6 Socialt bistånd

§11.17 studenter ska ha samma möjligheter som övriga att få socialt bistånd.

Studiemedlet är enbart till för att försörja studenten under studietiden. Finns inte möjlighet till försörjning under de tidsperioder då studiemedel inte uppbärs ska studenten bedömas på ett likvärdigt sätt som andra kommuninvånare vad gäller möjlighet till socialt bistånd från kommunen man är folkbokförd i.

11.7 Regional hälsovård

§11.18 Västra Götalandsregionen ska arbeta preventivt för att minska psykisk och fysisk ohälsa hos studenter.

För att skapa rätt förutsättningar för att alla studenter ska klara av sin utbildning, ska preventivt arbete för att minska psykisk och fysisk ohälsa hos studenter bedrivas.

§11.19 det ska finnas tillgång till subventionerad tandvård för alla studenter.

Tandvård ska vara subventionerad för studenter, då studenter är en grupp med sämre ekonomiska förutsättningar och inte klarar av höga behandlingskostnader.

11.8 Arbetslöshet

§11.20 studier ska berättiga till arbetslöshetsersättning från första dagen av sysselsättningsuppehåll.

Studier ska ge rätt till arbetslöshetsersättning på samma sätt som förvärvsarbete. Förutsatt att studenten står till arbetsmarknadens förfogande ska denne ha rätt till a-kassa från sysselsättningsuppehållets första dag, vilket i praktiken innebär att ersättning utgår från och med den sjätte dagen.

§11.21 det inte ska finnas något krav på återbetalning av arbetslöshetsersättning vid nypåbörjade studier.

Ersättning betalas idag enbart ut om det kan garanteras att studenten har fullgjort sina studier, något som kan leda till krav på återbetalning om en annan utbildning påbörjas senare. Det är ett orimligt krav.

11.9 Pensioner

§11.22 studier ska vara pensionsgrundande, oavsett om teknologen tar studiemedel eller ej.

Idag är det pensionsgrundande beloppet baserat på en procentsats av det studiebidrag som ges under ett studieår. Vidare fås idag inga pensionspoäng om studenten inte uppbär studiemedel. Det vore rimligare om beloppet istället grundade sig på samma procentsats av det totala studiemedlet, även om man inte uppbär studiemedel.

11.9.1 Missbruk

§11.23 högskolan har en handlingsplan för hur alkohol- och drogmissbruk ska följas upp.

Då en teknolog har problem med alkohol- eller drogmissbruk ska högskolan hjälpa till på samma sätt som en arbetsgivare. Tillgång till behandlingsprogram och åtgärder ska finnas.

§11.24 högskolan ska se till att studenter med alkohol- och drogmissbruk erbjuds möjlighet till full rehabilitering.

12 Bostäder

Teknologernas bostadssituation bör ses som en integrerad del av studierna. För många teknologer är bostaden inte bara ett hem utan även en del av arbetsplatsen. Goda bostadsförhållanden är en förutsättning för att bedriva framgångsrika studier.

12.1 Allmänt

- §12.1 ingen presumtiv teknolog ska behöva tacka nej till sin utbildningsplats på Chalmers på grund av att bostad saknas.**
Bostadsproblem, vare sig de är orsakade av bristande utbud eller orimliga prislägen för teknologer, ska inte behöva orsaka att den enskilde tvingas avstå från studier.
- §12.2 det ska finnas bostäder tillgängliga som svarar mot teknologers olika behov under hela studietiden.**
Bostadsbehovet hos teknologer skiljer sig i vissa fall från övriga samhället. Samtidigt är teknologer en heterogen grupp med sinsemellan mycket olika behov. Därför måste utbudet av boenden präglas av flexibilitet och mångfald. Statliga och kommunala åtgärder måste medge ett stort mått av valfrihet för teknologernas boende.
- §12.3 studentbostäderna ska ha rimliga hyror i förhållande till studiemedlet.**
Det ska vara möjligt att få en bostad som inte kostar mer än en tredjedel av studiemedlets maxbelopp. Detta kan jämföras med snittet i Sverige, där hyran i genomsnitt utgör drygt en fjärdedel av hushållets inkomst.
- §12.4 alla teknologer ska ges möjlighet att bo i närhet till sitt campusområde.**
Med omedelbar närhet menas att det är gång- och cykelavstånd till de lokalerna där undervisningen bedrivs.
- §12.5 hyresgäster i studentbostäder ska kontrolleras så att de studerar.**
För att garantera att studentbostäder används enbart av studenter ska kontroll av att hyresgäster i studentbostäder studerar göras.
- §12.6 tidsbegränsad dispens från studiekravet för studentbostäder ska kunna ges för särskilda skäl.**
- §12.7 det ska finnas en boendeform för högskole- och universitetsstudenter som har ett eget regelverk.**

- §12.8 Chalmers ska aktivt jobba för att alla teknologer ska ha en bostad under sin studietid.
- §12.9 tillfälliga bygglov inte ska vara en godtagbar långsiktig lösning för att åtgärda en studentbostadsbrist.
- §12.10 det ska vara hälsosamma bullernivåer kring studentbostäder, och minst en tyst sida ska finnas för sovplatser att ligga på. Dessa är regler som möjliggör för att de boende ska kunna öppna fönster och vistas på uteplatser utan att utsättas för hälsorisker på grund av bullernivåer.
- §12.11 funktioner inuti studentbostäder ska kunna kombineras. Exempelvis ska arbets- och matplats kunna nyttja samma utrymme.

12.2 Statens, regionens och kommunens ansvar

§12.12 bidrag vid byggande av studentbostäder ej ska vara lägre än bidrag för byggande av övriga bostäder.

Staten, såsom ansvarig för högre utbildning, måste också ta det övergripande ansvaret för studenters boende. Frågan om kostnader för, och tillgång till, bostäder för studenter ska därmed betraktas som en del av utbildningspolitiken.

§12.13 staten och kommunen ska underlätta för nybyggnation av studentbostäder.

Staten och kommunen ska ta sitt ansvar i bostadsfrågan och underlätta för bostadsbolagen, exempelvis genom att upplåta centrala tomter vid nybyggnation av studentbostäder och ge undantag för regler såsom parkeringsnormen.

§12.14 det ska finnas goda möjligheter till pendling inom Göteborgs stad samt till omkringliggande kommuner.

Goda förbindelser i kollektivtrafiken inom regionen är en förutsättning för teknologer som väljer att bosätta sig utanför Göteborgs stad.

§12.15 det ska finnas tillgång till samhällsviktiga funktioner i områden där studenter bor eller studerar.

12.3 Bostäder för internationella teknologer

§12.16 högskolan erbjuder internationella teknologer och doktorander hjälp i sitt bostadssökande.

Internationella teknologer ska erbjudas hjälp av högskolan i sitt bostadssökande, t.ex. i form av översättning av annonser, telefon- och internettillgång. Vidare bör högskolan ha bostadssituationen i åtanke då antalet platser för internationella teknologer fastställs, så att det anpassas efter möjligheten att få någonstans att bo. Det är viktigt att internationella teknologer får riklig och ärlig information om hur det går till att skaffa bostad i Göteborg.

§12.17 högskolan verkar för att in- och utresande studenter erbjuds bostad på studieorten.

När högskolan ingår avtal om studentutbyte, ska även högskolan vara den som har det övergripande ansvaret för att de internationella teknologerna har någonstans att bo under sin studietid, och att denna bostad finns disponibel senast vid terminens start.

§12.18 information om bostadssökande och bostadssituationen i god tid ges till presumtiva och nyantagna teknologer.

§12.19 bostäder för internationella teknologer bör vara integrerade med övriga studentbostäder för att på så sätt underlätta kontakter med svenska studenter och svenskt studentliv.

12.4 Bostäder för studenter med funktionsnedsättning

§12.20 alla om- och nybyggnationer av studentbostäder i Göteborg uppfyller grundläggande krav på tillgänglighet, oavsett funktionsnedsättning.

Att anpassa bostäder för funktionsnedsättning är inget som görs enbart för den boende, utan även för att det ska vara möjligt att ta emot besök av personer med funktionsnedsättning.

12.5 Skydd och säkerhet

§12.21 **alla studenter har rätt till ett tryggt boende.**

Grundläggande för en bostad är att det finns en trygghetskänsla innanför hemmets väggar. En trygghetskänsla bygger bland annat på att lås fungerar och att det finns ett säkert brandskyddssystem. Gemensamma utrymmen, portar, trapphus samt anslutande gång- och cykelvägar ska vara väl upplysta för att öka tryggheten för de boende.

13 Socialt engagemang

§13.1 högskolan ska främja det studentengagemang som syftar till att förbättra den studiesociala och sociala miljön på Chalmers.

Inom studentkårens olika delar finns det personer som engagerar sig för att skapa inte bara en god studiemiljö som direkt anknyter till tid som ägnas åt att studera, utan även en god social miljö för teknologerna under deras fritid. Då Chalmers rekryterar teknologer och doktorander från hela Sverige och många andra länder är det viktigt att teknologerna som kommer till en ny stad snabbt hittar former för en meningsfull fritid och vad där tillhör. En meningsfull fritid är för många ett villkor för att lyckas med studierna. Det är även ett rekryteringsmedel för Chalmers. Det är viktigt att högskolan har en positiv inställning till och främjar engagemang bland teknologerna som syftar till att förbättra den sociala miljön på Chalmers, eller på annat sätt kommer Chalmers till gagn.

§13.2 Göteborgs stad ska möjliggöra och förenkla för studentarrangemang

Studentkåren bedriver arrangemang som sker utanför Chalmers campus. Dessa event kan kräva olika typer av tillstånd eller avgifter och dessa ska göras så lättillgängliga som möjligt för att underlätta för studentdrivna event.

§13.3 Chalmers Studentkår ska kunna boka Göteborgs Stads idrottsfaciliteter till låg taxa.

För att ge förutsättningarna för att utveckla sportverksamheten på Chalmers och främja fysisk hälsa bland studenter bör studentkåren få boka sporthallar i Göteborg till reducerat pris.

14 Första året på Chalmers

Teknologerna vid Chalmers kommer från olika delar av landet och har en varierande bakgrund. Många kommer direkt från gymnasiet och bor för första gången själva. Undervisningen och studietakten skiljer sig ofta från vad de nyantagna teknologerna är vana vid.

Dessa förutsättningar ställer stora krav både på högskolan och på studentkåren att vägleda de nya teknologerna in i livet som högskolestuderande. Högskolan måste därför erbjuda nyanlända teknologer en väl genomarbetad mottagning och studiestart, som introducerar dem till högskolestudierna på ett sätt som passar alla individer. Samtidigt måste studentkåren ges möjlighet att genomföra den teknologarrangerade mottagningen. Mottagningen är viktig för att snabbt inkludera nya teknologer i gemenskapen och det studiesociala livet på Chalmers och Göteborg.

14.1 Studiestart

§14.1 de nyantagna teknologerna i god tid före studiestarten erhåller relevant och genomarbetad information från högskolan.

För att de nya teknologerna ska komma tillrätta med ekonomi, boende och andra sociala förutsättningar för högskolestudier ska högskolan tillhandahålla relevant och genomarbetad information i dessa frågor.

§14.2 alla nyantagna teknologer under den första läsperioden får tillfälle att träffa personal hos högskolan som kan komma att bli relevant för deras studietid.

Högskolan ska även erbjuda nya teknologer vägledning i uppläggning av studierna samt ge information om hur teknologerna kan få råd och hjälp när studierna inte går som förväntat under den fortsatta studietiden. Alla teknologer ska ges möjlighet att enskilt eller i mindre grupp på högskolans initiativ träffa personalen på sitt studiecentrum under första terminen.

14.2 Mottagningsverksamhet

§14.3 högskolan möjliggör introduktion för alla teknologer som påbörjar en utbildning på Chalmers.

Det är viktigt att nya teknologer snabbt får upp en gemenskap med både kurskamrater och äldre teknologer. Studentkåren har under lång tid byggt upp en verksamhet som syftar till att främja denna gemenskap. Det är viktigt att högskolan anpassar undervisningen under mottagningsperioden så att verksamheten får det utrymme den behöver.

§14.4 högskolan ger studentkåren resurser i form av tid och pengar att arrangera mottagning för teknologer som påbörjar en utbildning.

§14.5 högskolan ser till att det anordnas en mottagning för mastersstudenterna.

Numera är det ett stort antal teknologer som börjar på Chalmers år fyra, varav många har internationell bakgrund. Det är viktigt att de hitresta teknologerna integreras i studier och studentlivet. Mastersmottagningen måste anpassas så att den passar både de som väljer att fortsätta sin utbildning på Chalmers såväl som dem som inte alls har studerat här tidigare.

CHALMERS
STUDENTKÅR

ÅSIKTSPROGRAM
2021-05-12

15 Arbetsmarknad

- §15.1** **alla teknologer ska få kunskap om vilka karriärvägar som finns.**
Från början av sin utbildning ska studenter få inblick i vilka karriärvägar som finns, både som akademiker, yrkesverksam och entreprenör. Information ska också ges om vilka vägar som finns att ta under studietiden för att förbereda sig så bra som möjligt inför vald karriärväg.
- §15.2** **högskolan stöttar start up-verksamhet.**
Det är viktigt att ta vara på den entreprenöriella andan som finns hos teknologerna.
- §15.3** **arbetsgivare ska erbjuda möjlighet till relevant arbetslivserfarenhet för studenter under deras studietid.**
- §15.4** **Västra Götalandsregionen ska vara en attraktiv region för relevanta arbetsgivare.**
För att det ska finnas möjlighet för studenter att stanna kvar och arbeta i närheten av sin tidigare studieort ska Västra Götalandsregionen vara en attraktiv region för relevanta arbetsgivare.

16 Alumnkontakter

- §16.1** högskolan aktivt håller kontakt med alumner, i syfte att vårda och utveckla Chalmersandan® samt bygga relationer för framtida donationer.
- §16.2** högskolan ska se till att det finns ett kontaktskapande nätverk dit alla som någonsin tagit ut en examen från Chalmers alternativt fullföljt minst tre års heltidsstudier, samt nuvarande teknologer har tillgång.
Högskolan ska stötta nätverk som möjliggör kontaktskapande verksamhet mellan chalmerister oavsett ålder, examen eller nuvarande sysselsättning. Högskolan ska ta en aktiv del i detta arbete genom att delta som part i dessa nätverk, samt ge utexaminerade chalmerister möjlighet att ta del av Chalmers verksamhet i form av studiebesök och andra alumniinriktade aktiviteter.
- §16.3** högskolan följer upp sina alumner och deras anställningsbarhet. Högskolan ska aktivt arbeta för att vårda och utveckla relationen med alla alumner. Alumner ska kunna känna sig delaktiga i högskolans utveckling även efter avslutad utbildning.
- §16.4** högskolan involverar alumner som en naturlig del i utvärderingen av utbildningsutbudet.
Högskolan ska använda alumner som en del i kvalitetsarbetet gällande utbildningarna, genom återkoppling från alumner i enkät- och intervjuform, där de får ge synpunkter utifrån deras utbildning och dess relevans.
- §16.5** Chalmers alumner ska ha god möjlighet att återkomma till Chalmers och komplettera sin utbildning med kurser som de anser sig behöva.
De som avlagt en examen från Chalmers ska alltid kunna komma tillbaka och komplettera sin utbildning genom fristående kurser. Genom att anställa en chalmerist får arbetsgivaren en anställd som till skillnad från andra alltid kommer att kunna kompetenskomplettera under hela sin karriär.

17 Extern finansiering

Extern finansiering kan vara ett medel för högskolan att höja kvalitén på given utbildning, men det är av stor vikt att inte inskränka den fria tanken och negativt påverka studenters framtida möjligheter.

§17.1 högskolan aktivt arbetar för att genom samverkan med samhälle och arbetsliv erhålla extern finansiering som används för att höja utbildningens kvalitet.

§17.2 studentens utvecklade förmåga till kritiskt tänkande och förmåga till självständigt arbete inte påverkas i fel riktning på grund av extern finansiering.

Det kritiska förhållningssättet och den fria tanken är grunden till all universitetsutbildning och extern finansiering får ej ha en negativ inverkan på detta. Privat finansiering får inte minska studentens möjligheter efter avslutad utbildning.

18 Hållbar utveckling

Då högskolan utbildar teknologer för framtiden behöver alla aspekter av hållbar utveckling inkluderas i utbildningen så att alla chalmerister inser vikten av dessa.

- §18.1** högskolan verkar för att samtliga examinerade studenter ska erhålla kunskaper som gör att de kan leda förändringsprocesser i frågor som rör hållbar utveckling.
- §18.2** Chalmers verkar för ett hållbart samhälle och resursanvändning, externt såväl som i det interna arbetet.
- §18.3** högskolan ska uppmuntra interdisciplinära samarbeten mellan institutionerna som främjar arbete med klimat och hållbar utveckling.
Genom delad kunskap och samarbeten över områdesgränser kan nya lösningar formas.
- §18.4** högskolan proaktivt verkar för att motivera samtliga studenter till att leda och vara delaktiga i en hållbar utveckling.
- §18.5** Chalmers verkar för att vara ett gott exempel på hur miljöteknik och hållbara val kan genomsyra verksamhet och infrastruktur.
- §18.6** Chalmers ska uppmuntra till rekrytering av forskare med kompetens inom ekologisk hållbar utveckling.
Genom detta agerande belyser Chalmers vikten av miljö- och klimatforskning.
- §18.7** Chalmers ska sträva efter att ingå samarbeten med externa aktörer där negativ miljöpåverkan minimeras.
Chalmers ska agera ansvarstagande och sätta en norm för hur man som högskola och samhällsaktör önskar samarbeta. Externa aktörer kan exempelvis innefatta näringslivet, staten och andra samhällsaktörer.

18.1 Information kring hållbar utveckling

§18.8 Chalmers ska tydligt och aktivt kommunicera sitt miljö- och klimatarbete såsom forskning och initiativ till alla teknologer och övriga samhället.

Genom att Chalmers redovisar resultat och initiativ gällande klimatforskning kan gemene student och allmänheten upplysas.

§18.9 högskolan ger teknologer som önskar veta eller lära sig mer om hållbar utveckling möjlighet till detta.

Då det är teknologerna som kommer att utveckla framtidens företag och tekniska lösningar är det viktigt att ta vara på det intresse för hållbar utveckling som finns bland dessa. Det är även viktigt att visa vad som kan göras inom olika områden för att uppmuntra eller väcka ett intresse.

18.2 Investeringar och projekt

§18.10 Chalmers i sina ekonomiska placeringar och investeringar, i största möjliga mån, tar hänsyn till normer för etik, miljö och hållbar utveckling.

Exempel på normgivning att ta hänsyn till är FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, FN:s konvention om barnets rättigheter, ILO:s kärnkonventioner, FN:s ramkonvention om klimatförändringar, FN:s konvention om biologisk mångfald samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

§18.11 Chalmers säkerställer att dess ekonomiska placeringar och investeringar görs så att de uppfyller kraven i FN:s ramkonvention om klimatförändringar.

§18.12 Chalmers undviker alla typer av investeringar och ägande i företag vars omsättning, till en betydande del (mer än 5%), består av utvinning av fossil energi.

§18.13 Chalmers säkerställer att dess investeringar görs hållbart och att dess utfall följer samma intention.

§18.14 Chalmers ställer krav på att man vid ny- och ombyggnation av fastigheter väljer byggnadsmaterial och byggprocesser som minimerar negativ klimatpåverkan.

18.3 Chalmers verksamhet

- §18.15** Chalmers säkerställer att de i sin verksamhet följer FN:s konvention om biologisk mångfald.
- §18.16** Chalmers ska sträva efter att använda transporter hållbart och ansvarsfullt.
Med ett hållbart användande menas att sträva efter att minimera miljöpåverkan av varutransport och resor. Detta innebär att högskolan ska sträva efter att minska sträckan, antalet resor och antalet transporter. Vidare innebär detta också att när transporter måste ske ska det alternativ väljas som har minsta klimatpåverkan utifrån givet behov.
- §18.17** Chalmers inför en fungerande cirkulär avfallshantering.
Med en cirkulär avfallshantering menas att allt avfall källsorteras och tas om hand i ett slutet kretslopp.
- §18.18** Chalmers strävar efter att minimera verksamhetens totala mängd avfall, framförallt mängden osorterat avfall.
- §18.19** Chalmers ska ta ansvar för direkta och indirekta konsekvenser av sina inköp. Alla inköp ska genomföras med hänsyn till dess miljöpåverkan och övriga aspekter av hållbarhet.
- §18.20** Chalmers väljer förnybara energikällor gällande sin energianvändning.
Chalmers som aktör ska göra medvetna och faktabaserade val exempelvis genom optimering av nuvarande och framtida energianvändning och kravställande på hållbarhet gällande inköp av el-, värme-, ventilation-, belysning-, och kylsystem.

19 Nya åsikter sedan senaste revideringen

Här ska nya åsikter föras in som har tillkommit sedan senaste revideringen.